

Europa-
Kommissionen

[SOMMER 2013 ► NR. 46]

panorama

inforegio

► EU byder Kroatien velkommen

EU's 28. medlemsstat

- Samhørighedspolitikken er med til at overvinde krisen
- Det skal sikres, at EU-midlerne anvendes korrekt
- Statsstøtte og regionalpolitik

Regionalpolitik
og Bypolitik

▶ **LEDER** 3
Kommissær Johannes Hahn

▶ **KRONIK** 4-9
**KROATIENS VELLYKKEDE
VEJ TIL EU-MEDLEMSKAB**

▶ **OVERVINDELSE AF KRISEN MED STØTTE
FRA SAMHØRIGHEDSPOLITIKKEN** 10-13

▶ **EN UAFHÆNGIG VURDERING
AF SAMHØRIGHEDSPOLITIKKEN
FOR 2007-2011** 14-16

▶ **EKSEMPLER PÅ PROJEKTER** 17-19
Eksempler på projekter fra Kroatien,
Finland og Slovenien

▶ **KORTE NYHEDER** 20-21

▶ **OPEN DAYS 2013** 22-23

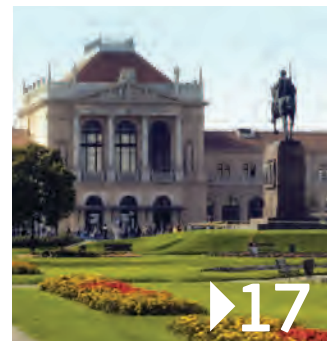
▶ **SÅDAN SIKRES DET, AT EU-MIDLERNE
ANVENDES KORREKT – ET KIG
PÅ REVISIONSPROCESSEN** 24-29

▶ **EN BALANCEAKT –
KONTROL MED STATSSTØTTE
OG REGIONALPOLITIK** 30-31

▶ **KORT** 32-33
»NEET«-rate – personer i aldersgruppen 15-24 år, 2012
Uddannelsesniveaue – forventet andel
af befolkningen i aldersgruppen 25-64 år,
der har en videregående uddannelse, 2020

▶ **MED DINE EGNE ORD** 34-39
Nationale og regionale syn på samhørighedspolitikken

▶ **KALENDER** 40

Fotografier (Siderne):

Forside: Vue over Zagreb © Shutterstock

Side 3, 9, 21, 22, 23, 36: © Europa-Kommissionen

Side 4: Split © Shutterstock

Side 6: © Ministeriet for regional udvikling og EU-fonde,
Republikken Kroatien

Side 8: Slavonski Brod © Marin Majstorović, BIOCentre © BICRO,
Marasca © universitetet i Zagreb

Side 11: Hungarna © Det nationale udviklingskontor, Ungarn

Side 14: Superfast Cornwall © Cornwall Council
Side 17-19: Kroatien © Shutterstock, Slovenien © Brežice General
Hospital, Finland © Rokua Geopark

Side 24, 30: © Shutterstock

Side 35: Moravia-Silesia © Jiří Zerzoň

Side 36: Flandern © Den flamske regering

Side 37: Saxen © LIFE, universitetet i Leipzig

Side 39: Sverige © Tillväxtverket

Dette magasin udgives på tryk på engelsk, fransk og tysk på genbrugspapir.

Det findes online på 22 sprog på

http://ec.europa.eu/regional_policy/information/panorama/index_da.cfm

Indholdet i denne udgave er færdiggjort i juni 2013.

JURIDISK MEDDELELSE

Hverken Europa-Kommissionen eller personer, der handler på vegne af Kommissionen, kan gøres ansvarlige for anvendelsen af oplysningerne i denne publikation eller for eventuelle fejl, som den trods omhyggelig gennemarbejdning måtte indeholde. Denne publikation er ikke udtryk for Europa-Kommissionens officielle holdning.

ISSN 1725-812X

© Den Europæiske Union, 2013

Gengivelse er tilladt med kildeangivelse.

Gengivelse eller brug af tredjeparts ophavsretligt beskyttede materiale er betinget af, at der indhentes forudgående tilladelse hos rettighedshaveren/rettighedshaverne.

► LEDER

Johannes Hahn

Medlem af Europa-Kommissionen
med ansvar for Regionalpolitik

Den 1. juli 2013 byder vi Republikken Kroatien velkommen som Den Europæiske Unions 28. medlemsstat. I de seneste 12 år har landet gennemført et omfattende reformprogram og tilpasset sin lovgivning til EU's regelværk – det såkaldte *acquis communautaire*.

Ved tiltrædelsen er der afsat 450 mio. EUR fra EU's struktur-fonde og Samhørighedsfonden til Kroatien. Denne investering forventes at dække en stor del af landets udviklingsbudget i de kommende år og indebærer en vigtig mulighed for at imødekomme Kroatiens behov. Den kan bidrage til udviklingen af en moderne og konkurrencedygtig økonomi, som både vil drage fordel af og være et aktiv for EU.

I denne udgave af *Panorama* kan du se noget af det arbejde, der allerede er udført med støtte fra EU.

Strategisk rapport om gennemførelse af samhørighedspolitikken

Kroatien vil sammen med de øvrige 27 medlemsstater rapportere om evalueringer i henhold til de nye forordninger. Kommissionens »strategiske rapport« om, hvordan EU's struktur-fonde har fungeret i EU 27 i 2007-2013, er allerede blevet udgivet. Denne rapport, der er baseret på de rapporter, som medlemsstaterne fremsendte i slutningen af 2012, er den første vigtige lejlighed til at rapportere om output og resultater og politiske bidrag til EU's økonomiske genopretning i løbet af en programperiode.

Rapporten giver et uvurderligt øjebliksbillede af politikgen-nemførelsen og viser, at vi yder støtte til nye innovative virksomheder og skaber gode, bæredygtige job for fremtiden ved at forsyne fjerntliggende regioner med bredbånd, håndtere hjerneflugten og etablere vitale transportforbindelser, der bidrager til regionernes konkurrenceevne. Den bidrager også til at finde frem til de investeringsområder og programmer, hvor der er behov for en indsats.

Rapporten indeholder også beviser for, at samhørighedspolitikken er i stand til at udvise stor fleksibilitet og tilpasse sig menneskers og deres lokalsamfunds ændrede behov i en tid med økonomisk krise.

Revisionshold – de »ubesungne helte«

Kommissionens revisionshold, der sikrer, at EU's budgetmidler anvendes korrekt, er EU-regionalstøttens ubesungne helte. Samhørighedspolitikken tegner sig for omkring en tredjedel af EU-budgettet, og revisorerne spiller en vigtig rolle, som består i at overvåge komplekse og hovedsageligt decentraliserede udgiftsprogrammer.

EU's revisorer arbejder meget tæt sammen med nationale kontrolorganer i et system med »delt forvaltning«. Via denne proces bliver overholdelsen bedre fra år til år. Læs mere om deres vigtige arbejde i artiklen på side 24.

Til sammen er de EU-skatteydernes vagthund og sikrer, at pengene bruges i overensstemmelse med principperne om lovlighed, formel rigtighed og forsvarlig økonomisk forvaltning.

►KROATIENS VELLYKKEDE VEJ TIL EU-MEDLEMSKAB

Den 1. juli fejrede Republikken Kroatien næsten 20 års økonomiske og sociale fremskridt siden uafhængighedserklæringen ved at blive den 28. medlemsstat i Den Europæiske Union. Forhandlingerne blev indledt i 2005 og officielt afsluttet i juni 2011 og blev fulgt op af underskrivelsen af EU-tiltrædelsestraktaten i december 2011.

Byen Split ved Kroatiens Adriaterhavskyst.

EU-tiltrædelsesprocessen, der har varet i omkring 12 år, gav Kroatien den nødvendige dynamik til at gennemføre omfattende reformer og tilpasse sin lovgivning til EU's *acquis communautaire*.

»Kroatien er nu et andet land, end det var i starten af tiltrædelsesprocessen«, bemærkede Štefan Füle, kommissær med ansvar for udvidelse og den europæiske naboskabspolitik. »Det er også bedre forberedt på tiltrædelsen end nogle af de andre tiltrædelseslande. Dette er resultatet af en lang og grundig proces, og landet bør lykønskes.« »EU-medlemskab åbner store muligheder, og disse muligheder skal nu udnyttes, så Kroatiens deltagelse i EU kan blive en succes og til gavn for Kroatien og den kroatiske befolkning, men også for det vestlige Balkan og for EU som helhed.«

En lang, vellykket vej

Processen med at integrere Kroatien i EU begyndte med EU's stabiliserings- og associeringsproces for det vestlige Balkan, som blev indledt i 2001, hvorefter Kroatien ansøgte om EU-medlemskab i 2003. Tiltrædelsesforhandlingerne blev formelt indledt i foråret 2005.

Selv om forhandlingerne blev forsinket af en række spørgsmål, blev processen afsluttet i 2011. Traktaten mellem Kroatien og de 27 EU-medlemsstater blev underskrevet den 9. december 2011.

En folkeafstemning i Kroatien den 22. januar 2012 viste, at 66 % af vælgerne gik ind for EU-medlemskab.

I den mellemliggende periode frem til tiltrædelsen har Kroatien haft aktiv observatørstatus ved de europæiske institutioner, så de kroatiske embedsmænd har kunnet gøre sig bekendt med arbejdsmetoderne i EU's institutioner og deltage i beslutningsprocessen.

Konkurrencedygtighed

Inden den globale finanskrisens indtræden i 2008-2009 voksede Kroatiens økonomi med 4-5% om året, indkomsterne fordobledes, og de økonomiske og sociale muligheder blev væsentligt forbedret. Den langvarige krise har imidlertid sat dette fremskridt og Kroatiens ønsker på prøve, og arbejdsløsheden var steget til over 14% i slutningen af 2012. Ungdomsarbejdsløsheden i landet er fortsat høj.

EU-medlemskabet indebærer en stor mulighed for at styrke landets konkurrenceevne gennem en styrkelse af landets og regionens konkurrencefordel og for at drage fuld fordel af det større marked.

Industri og handelsmønstre

Omkring halvdelen af Kroatiens handel foregår med euroområdet, primært med Tyskland og Italien, og euroområdet er kilden til omkring tre fjerdedele af de udenlandske direkte investeringer i landet. Kroatien har også en høj koncentration af banker, hvis ejerskab gjorde, at de indirekte blev ramt af krisen i euroområdet.

Industrisektoren, der tegner sig for 27% af BNP, domineres af skibsbygning, fødevarerforarbejdning, lægemiddelindustri, informationsteknologi, biokemikalieindustri og tømmerindustri.

Landbrugssektoren tegner sig kun for 4% af BNP, men beskæftiger 14% af arbejdsstyrken. 42% af landets befolkning bor i landområderne, og landbrug er et vigtigt levebrød. I tiden op til tiltrædelsen af EU har Kroatiens landbrugsministerium arbejdet intenst på at harmonisere og vedtage en række forordninger inden for landbrug, fødevarerikkerhed, veterinær- og plante-sundhedspolitik og fiskeri.

Transportnet

Kroatien er beliggende langs tre paneuropæiske transportkorridorer mellem EU og Sydøsteuropa, og de kroatiske myndigheder har investeret kraftigt i udviklingen af deres transportnet, primært via offentlig støtte, idet der navnlig er blevet fokuseret på veje, motorveje og havne.

Kroatiens jernbanesektor står over for store udfordringer og vil kræve investeringer, hvis den skal integreres i EU-nettet. En større modernisering af infrastrukturen på Zagreb hovedbanegård blev iværksat med EU-støtte i førtiltrædelsesperioden og er et skridt i denne retning (se artiklen på side 17).

KROATIEN: NØGLETAL

- ▶ Samlet areal: **87 661 km²**
- ▶ Befolkning: **4 290 000**
- ▶ Hovedstad: **Zagreb**
- ▶ Politisk system: **parlamentarisk demokrati**
- ▶ Territorial organisering: **20 amter og byen Zagreb**
- ▶ Byer: **befolkningen er koncentreret i byer, og 49% af alle borgerne bor i de fem største amter, Zagreb by og Zagreb amt, Split-Dalmatien, Osijek-Baranja og Primorje-Gorski Kotar**
- ▶ Officielt sprog: **kroatisk**
- ▶ Valuta: **Kuna (HRK) – 1 EUR = 7,58 HRK**
- ▶ Vigtigste handelspartnere: **Italien, Østrig, Tyskland, Slovenien, Serbien**
- ▶ Vigtigste eksportvarer: **transportudstyr, maskiner, tekstiler, kemikalier, fødevarer og brændstoffer**
- ▶ Vigtigste importvarer: **maskiner, transportudstyr og elektrisk udstyr, kemikalier, brændstoffer og smøremidler samt fødevarer**
- ▶ Vigtigste lufthavne: **Zagreb, Split, Dubrovnik, Pula, Rijeka**

Naturarv og turisme

Kroatien er i økologisk henseende blandt de bedst beskyttede i Europa, idet 47% af dets jordareal og 39% af havområdet er udpeget som særligt beskyttede områder og særlige bevaringsområder. Kroatien har 19 national- og naturparker, og nogle af dem som f.eks. nationalparken Plitvice søerne er udpeget som verdenskulturarv af UNESCO. Kroatiens naturskønhed tiltrækker millioner af turister hvert år, og indtægterne fra turisme tegner sig for omkring 15% af landets BNP. Bevarelse af miljøet står højt på udviklingsdagsordenen og er et krav for at kunne opnå medlemskab af EU.

Igangværende strukturreformer

Som medlem af EU vil Kroatien fortsat fokusere på strukturreformer, ikke kun fordi det har planer om at tiltræde euroområdet en gang i fremtiden, men også for at øge økonomiens konkurrenceevne. Kroatien vil drage fordel af investeringer via EU's struktur- og investeringsfonde (ESI), som vil bidrage til gennemførelsen af disse igangværende strukturreformer.

►INTERVIEW

Panorama taler med Branko Grčić, Kroatiens vice-statsminister og minister for regional udvikling og EU-fonde, om landets tiltræden af EU.

► Hvilke positive ændringer har integrationsprocessen allerede medført i Kroatien?

For det første vil jeg gerne sige, at vi glæder os over vores lands tiltræden af EU, som vi har ventet på alt for længe. Rent faktisk føler vi det, som om vi kommer hjem, idet vi geografisk, historisk, kulturelt og traditionelt i århundreder har været en uundgåelig del af Europa.

Hvis vi ser tilbage på de 35 meget krævende kapitler, som vi måtte forhandle med EU, kan vi se, at vi virkelig har gjort store fremskridt inden for alle disse forskellige segmenter.

Vi måtte gennemføre meget gennemgribende reformer i en meget følsom periode i de seneste 20 år. Det var en lang vej, men det har hjulpet os til at forberede os bedre, navnlig når det gælder EU-markedet og EU-strukturerne.

Vores tiltræden af EU vil dog helt afgjort i høj grad stimulere vores fremtidige velstand, men vi håber og tror, at vi selv kan tilføre Europa en ny kvalitet.

► Hvilke udfordringer forventer De i forbindelse med EU-medlemskabet?

Der er mange udfordringer ved at være en medlemsstat. Yderligere arbejde med finanspolitisk konsolidering og gennemførelse af nationale reformer inden for forskellige sektorer vil blive en endnu mere udfordrende opgave efter tiltrædelsen på grund af EU-institutionernes langt større engagement på disse områder.

Vi vil meget snart stå over for øget konkurrence fra virksomheder fra andre medlemsstater på et meget vanskeligt og følsomt tidspunkt for den kroatisk økonomi som følge af recessionen. Samtidig vil de kroatisk virksomheder miste en del af deres pris konkurrenceevne på CEFTA-markedet, da der vil gælde nye toldsats, når de eksporterer til CEFTA-landene.

Deltagelse i EU's politiske beslutningsproces vil helt sikkert kræve en mere effektiv forvaltning, der er i stand til aktivt at bidrage til beslutningsprocessen og til at sikre en ordentlig og effektiv gennemførelse af EU-politikkerne i kroatisk sammenhæng. En særlig udfordring bliver forvaltningen af de europæiske strukturinvesteringer og realiseringen af en række mål fastsat i Europa 2020-strategien. Vores primære mål er at udvikle en lang række projekter af høj kvalitet, som virkelig bidrager til realiseringen af de vedtagne strategier, og samtidig vil vi styrke den administrative kapacitet, som vil sikre en rettidig og effektiv programgennemførelse.

► Hvordan mener De, at Kroatien kan bidrage til en bæredygtig og konkurrencedygtig vækst i EU?

Kroatiens økonomi har været i recession siden 2008. Da recessionen trak ud i Europa, kunne Kroatien ikke undgå den, da det ikke er en isoleret ø. Regeringens strategi for økonomisk genopretning er baseret på finanspolitisk konsolidering, strukturreformer og fremme af investeringer, navnlig private investeringer, som er nøglen til bevarelse af eksisterende job og skabelse af ny beskæftigelse. Vi mener, at de foranstaltninger, som regeringen har gennemført indtil videre, og de foranstaltninger, der vil blive gennemført i de kommende år, navnlig reformer på områder som social sikring, sundhed, arbejdsmarked og offentlige forvaltninger, vil sikre den nødvendige stabilitet i den overordnede makroøkonomiske ramme og forbedre vores konkurrenceevne.

Kroatien har et stort vækstpotentiale inden for visse områder, som f.eks. turisme, transport og logistik, vedvarende energikilder, metalforarbejdning og produktion af maskiner og fartøjer, og vi ser her fremragende muligheder for investorer. Det er vores opgave fortsat at forbedre vilkårene for investeringer, da dette er den eneste måde, hvorpå vi kan sikre en langsigtet økonomisk og finansiel stabilitet.

▶ **Hvordan mener De, at FSR kan bidrage til den fremtidige udvikling i Kroatien, både på nationalt og på regionalt plan?**

ESI-fondene vil være et af de vigtigste instrumenter til håndtering af de største udviklingsudfordringer for Kroatien i de kommende år og til realisering af målene i Europa 2020-strategien i Kroatien. Men værdien af ESI ligger ikke kun i midlernes tilgængelighed, da det for Kroatien er langt

vigtigere, at anvendelse af ESI vil hjælpe os til at udvikle en sammenhængende strategi, der i højere grad er baseret på den nationale udviklingspolitik, end det er tilfældet i dag. På nogle områder, som f.eks. FoU, der indtil videre har været underfinansieret i de statslige budgetter, vil ESI indebære en stor mulighed for at indhente de øvrige medlemsstater. Vi vil koncentrere investeringerne på de områder, der har det største potentiale for at bidrage til de kroatiske regioners konkurrenceevne og kapacitet til at skabe merværdi. ■

▷ FORBEREDELSE TIL MEDLEMSKAB OG SAMHØRIGHEDSPOLITIKKEN

I løbet af førtiltrædelsesperioden ydede EU specifik og målrettet økonomisk støtte til Kroatien for at understøtte landets bestræbelser på at intensivere de politiske, økonomiske og institutionelle reformer under forberedelsen til medlemskab.

I perioden 2000-2006 modtog Kroatien omkring 530 mio. EUR fra EU's sektorbestemte førtiltrædelsesprogrammer.

Siden 2007 har Kroatien modtaget støtte fra instrumentet til førtiltrædelsesbistand (IPA), som erstattede alle tidligere sektorbestemte bistandsprogrammer. I perioden 2007-2012 modtog landet omkring 997 mio. EUR, dvs. omkring 150 mio. EUR om året. Ét IPA-program var helliget politiske og økonomiske reformer, og fire andre forberedte landet på samhørigheds- og landbrugspolitikkerne.

EU's regionalpolitik er således ikke noget nyt for Kroatien. Embedsmændene har allerede indhøstet praktisk erfaring med forvaltningen af programmer, der følger samhørighedspolitiske regler.

Regionale og lokale aktører har anvendt midlerne til udvikling af innovative projekter inden for transport, miljø samt økonomisk og social udvikling og udvikling af landdistrikterne.

Samarbejde med naboer

Under IPA (komponent 2,98 mio. EUR) er det grænseoverskridende samarbejde med andre medlemsstater – Ungarn, Italien og Slovenien – og med nabolande på Balkan – Bosnien-Hercegovina, Montenegro og Serbien – blevet styrket.

Som en del af foranstaltningen for regional udvikling (komponent 3, 345 mio. EUR) er der blevet iværksat projekter til støtte for jernbaneinfrastrukturen og indre vandveje (se side 8). Miljøprogrammer har investeret i integrerede affalds- og vandprojekter, og der er blevet iværksat forskellige virksomheds- og forskningsprogrammer for at fremme den regionale konkurrenceevne.

En lang række projekter, der sigter mod at øge adgangen til beskæftigelse og styrke den sociale inklusion, blev udviklet under IPA-komponent 4 (»Menneskelige ressourcer«, 94,5 mio. EUR).

IPA-midlerne har hjulpet Kroatien til at opbygge kapacitet og ressourcer til at optage de omfattende midler fra strukturfondene og Samhørighedsfonden, der vil blive stillet til rådighed ved medlemskab.

IPA-procedurerne for udvælgelse af projekter, afgivelse af bud og indgåelse af kontrakter svarer til procedurerne under strukturfondene, og brugen af IPA-midler har givet landets institutioner uvurderlige erfaringer i forbindelse med forberedelsen til den fremtidige brug af mere omfattende midler efter tiltrædelsen.

►PROJEKTER

I løbet af førtiltrædelsesperioden har investeringer i fremme af regional konkurrenceevne og støtte til store infrastrukturer inden for transport og miljø været vigtige prioriteter. Zagreb hovedbanegård er et eksempel herpå (se artiklen på side 17) – flere andre er beskrevet nedenfor.

INFRASTRUKTUR

Vandforsyning og kloaksystem med spildevandsrensningsanlæg for Slavonski Brod

Målet med denne miljøinvestering er at forbedre vandsystemet i Donaufloddalen ved at forbedre sikkerheden ved vandforsyningen til eksisterende forbrugere og tilslutte yderligere omkring 4 300 indbyggere. Et moderne spildevandsrensningsanlæg, der lever op til EU-kravene, vil muliggøre en mere effektiv rensning af spildevand. Projektet vil også øge antallet af indbyggere (9 950), der er tilsluttet kloaksystemet. Projektet vil også bidrage til at beskytte miljøet og sikre overholdelse af EU's miljøstandarder.

FREMME AF KONKURRENCEEVNEN

Biovidenskabeligt teknologicenter

På Zagreb universitet etableres der et biovidenskabeligt teknologimarkedsførings- og inkubationcenter (BIOCenter). Centeret vil yde støtte til opstartsvirksomheder inden for bioteknologi og biovidenskaber i Kroatien. Det vil stille FoU og virksomhedsfaciliteter, ekspertise og de tjenesteydelser, der er nødvendige for virksomhedsinkubation og støtte, til rådighed. Det vil have forbindelse til kroatiske, regionale og internationale FoU-institutioner og virksomheder. BIOCenterets overordnede projektmål er udvikling af videregående uddannelsesinstitutioners og offentlige forskningsorganisationers teknologioverførsels- og markedsføringskapacitet. Dette vil igen fremme en bæredygtig regional udvikling og industriel konkurrenceevne inden for sektorer i økonomien med en høj merværdi og videnbaserede små og mellemstore virksomheder. Kroatiens langsigtede mål er at blive førende inden for biovidenskaber og teknologi i Sydøsteuropa. Opstartsvirksomhederne vil i første omgang blive fundet i Kroatien og dernæst i Sydøsteuropa og endelig (om muligt) i Central- og Østeuropa.

FREMME AF KONKURRENCEEVNEN

Marasca – udvikling af fødevareteknologi

Et andet projekt inden for konkurrenceevne har fokuseret på anvendelse af avancerede teknologier (frysetørring, spraytørring) i produktionen af fødevarer og halvfabrikata fremstillet af Marasca-kirsebær. Der er oprettet en klynge for at bringe målproducentgrupperne og tilknyttede organisationer, herunder det biotekniske fakultet i Zadar og universitetet i Ljubljana, sammen. Programmet omfatter bevidstgørelses- og uddannelsesprogrammer, og der er blevet udviklet en ny laboratorie- og pilotproduktionsfacilitet for frysetørrede sure Marasca-kirsebær og juicepulver af sure Marasca-kirsebær. Overførsel af viden og teknologi til små og mellemstore virksomheder i regionen vil forbedre den lokale landbrugsfødevarerindustri, etablere partnerskaber mellem lokale producenter, den lokale fødevarerforarbejdningsindustri og de videnskabelige kredse og informere samfundet som helhed om sure Marasca-kirsebærs gavnlige egenskaber.

▷ FORVALTNING AF SAMHØRIGHEDS-PROGRAMMERNE EFTER TILTRÆDELSEN

Ved tiltrædelsen er der afsat 450 mio. EUR fra EU's strukturfonde og Samhørighedsfonden til Kroatien – 150 mio. EUR fra Samhørighedsfonden og 300 mio. EUR fra strukturfondene. Disse midler frembyder en bemærkelsesværdig mulighed for at opfylde Kroatiens behov inden for transport og miljø, og det samme gælder innovation og moderniseringen af produktionen.

Støtteberettigelse under nye programmer

Når Kroatien er fuldgældigt medlem af EU, vil landets regioner være berettigede til støtte under konvergensmålne og målene for territorielt samarbejde.

IPA-førtiltrædelsesprogrammerne vil automatisk blive omdannet til EFRU-, ESF- og samhørighedsfondsmidler.

Den samlede finansielle tildeling til disse programmer vil næsten blive fordoblet, da 450 mio. EUR fra ESF, EFRU og Samhørighedsfonden vil blive lagt oveni de tidligere IPA-midler på 537 mio. EUR.

Optagelsesperioden for de ekstra 450 mio. EUR vil være bemærkelsesværdig kort – blot tre et halvt år. De nationale myndigheder og Kommissionen er i lyset heraf blevet enige om at styrke forvaltningsstrukturene og fokusere på de samme sektorbestemte prioriteter og om at udarbejde en lang række modne projekter.

Fremtidige programmer for 2014-2020

Sideløbende med udformningen og gennemførelsen af disse første samhørighedsprogrammer er Kroatien i øjeblikket ved at udarbejde sin partnerskabsaftale, i hvilken rammerne for midlerne fra de europæiske struktur- og investeringsfonde for 2014-2020 fastsættes.

I udkastet til den flerårige finansielle ramme for 2014-2020 foreslås der afsat omkring 8 mia. EUR til samhørighedsprogrammer i Kroatien. Dette udgør en stor del af de fremtidige investeringer i landet.

De kroatiske myndigheder har allerede gjort meget for at tilpasse de sektorbaserede strategier og programmeringen af de offentlige finansielle ressourcer til Europa 2020-målene.

Der gennemføres intense høringer i hele landet for at nå frem til en beslutning om finansieringsprioriteter og påvisning af passende projekter for landet.

FRA VENSTRE MOD HØJRE: Branko Grčić, Kroatiens vicestatsminister og minister for regional udvikling og EU-fonde, mødes med Johannes Hahn, EU-kommissær for regionalpolitik, under et besøg i Zagreb.

Kommissionen foreslog i sit oplæg fra januar 2013, at samhørighedsmidlerne investeres i udvikling af konkurrenceevnen via kraftig støtte til små og mellemstore virksomheder samt forskning og innovation. Den opfordrer også til, at der gennemføres programmer for at tilpasse beskæftigelses- og arbejdsmarkedssystemerne for på denne måde at udnytte de naturlige ressourcer bedst muligt, øge den offentlige forvaltnings effektivitet og styrke den sociale dialog.

De erfaringer, der er indhøstet i de nyeste medlemsstater, har vist, at de europæiske struktur- og investeringsfonde kan spille en central rolle i deres økonomiske vækst. Det forventes, at disse fonde vil yde en stabil og værdifuld støtte til Kroatiens konkurrenceevne og velfærd og styrke partnerskabet med Sydøsteuropa, Centraleuropa og alle medlemsstaterne.

►YDERLIGERE OPLYSNINGER

Europa-Kommissionens repræsentation i Kroatien:
www.ec.europa.eu/hrvatska

► OVERVINDELSE AF KRISEN MED STØTTE FRA SAMHØRIGHEDSPOLITIKKEN

Den 18. april fremlagde Kommissionen en rapport om, hvordan samhørighedspolitikken fungerer i medlemsstaterne i denne krisetid. Hovedbudskabet er kort sagt, at der er klare og tiltagende beviser på, at programmerne leverer på tværs af mange politiske prioriteter og medlemsstater. Samhørighedspolitiske programmer har vist, at de er fleksible nok til at kunne reagere på krisen, men der er stadig meget, der skal realiseres, og der er risici på nogle strategiske områder. Kommissionen er villig til at overveje yderligere omprogrammering og reduktioner inden for national medfinansiering, hvor det er berettiget, og hvor dette er målrettet mod vækst og beskæftigelse. Der kan læres meget af de nuværende programmer. Evalueringen og anvendelsen af indikatorerne skal styrkes for at støtte fremtidens programmer.

Den strategiske rapport om gennemførelsen af de samhørighedspolitiske programmer for 2007-2013 sammenstiller tilgængelige oplysninger, hvoraf de fleste er fra slutningen af 2011, fra alle 27 medlemsstater og samarbejdsprogrammerne⁽¹⁾. Dette kræver en omfattende koordination på tværs af de 434 programmer, 273 regioner og 27 medlemsstater, der dækker de tre fonde – Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond og Samhørighedsfonden. EU's samhørighedspolitik investerer ved hjælp af disse fonde 347 mia. EUR eller 35 % af EU's samlede budget for perioden 2007-2013.

Forpligtelsen i forbindelse med den strategiske rapport gælder for Kommissionen og de 27 medlemsstater, som blev bedt om at indsende deres nationale rapporter inden udgangen af 2012 og redegøre for deres rolle i forbindelse med forvaltningen af dette enorme budget.

Krisens virkninger og reaktionen herpå

Det fremgår af de nationale rapporter, at den økonomiske og finansielle krise har haft virkninger overalt, men tidspunktet og sværhedsgraden har været forskellig. Den rolle, som samhørighedspolitikken spiller i medlemsstaternes udviklingsstrategier, varierer også.

Generelt har de mere udviklede medlemsstater været afhængige af samhørighedspolitikken for at støtte mellemlange og langtidsinvesteringer, små og mellemstore virksomheder og arbejdsmarkedene. De har meldt om en del ændringer i investeringsbehovene, men har først og fremmest valgt nationale programmer til at imødegå chok i forbindelse med lavkonjunkturen. Omprogrammeringen har været begrænset i disse lande, da de oprindelige strategiske mål stadig anses for at være gyldige.

De mindre udviklede medlemsstater og dem, der stadig modtager konvergensstøtte, har i det store hele anerkendt samhørighedspolitikens betydning med hensyn til at støtte offentlige investeringer. Der er dog ikke tale om en ensartet gruppe. En lille del af dem har tacklet lavkonjunkturen og har igen gang i væksten. Andre har haft behov for programstøtte for at genetablere den makroøkonomiske stabilitet – Irland, Grækenland, Letland, Portugal og Rumænien. I de sidstnævnte lande reagerede Kommissionen på det usædvanlige økonomiske klima med en omfattende omprogrammering og reduktion af den nationale medfinansiering for at gøre noget ved de parallelle udfordringer ved ændrede socioøkonomiske behov og de nationale myndigheders nedsatte medfinansieringskapacitet.

Der er i alle EU's 27 medlemsstater blevet tildelt ca. 36 mia. EUR til opfyldelse af de ændrede socioøkonomiske behov – 90 % af disse bevillinger blev godkendt i 2011-2012. Samtidig er forpligtelsen til at yde ca. 15,5 mia. EUR til national offentlig medfinansiering blevet fjernet fra programmer i nogle medlemsstater for at fremskynde investeringer med EU-midler.

(1) Europæisk territorielt samarbejde – tværnationale, grænseoverskridende samarbejdsprogrammer.

Europas største majsforarbejdningsvirksomhed Hungrana har med EU-støtte kraftigt reduceret sine kuldiioxidemissioner ved at investere i et biomassebaseret dampdannelsesenergisystem. Projektet, der er beliggende i Ungarns centrale Donauregion, var et af flere casestudier, der blev beskrevet i den strategiske rapport.

Alligevel har de specifikke udfordringer ved forvaltningen af programmerne i mange medlemsstater omfattet: Et fald i efterspørgslen efter foranstaltninger til støtte for små og mellemstore virksomheder og informations- og kommunikationsteknologi og problemer med at rejse tilsvarende medfinansiering blandt modtagerne, hvilket har ført til mindre projekter på mange områder samt længere implementeringsperioder.

Bidrag til EU-prioriteter

Mange nationale rapporter giver tydeligt udtryk for samhørighedspolitikens rolle med hensyn til at støtte EU-mål om intelligent, bæredygtig og inkluderende vækst. Dette budskab er helt tydeligt i forhold til støtte fra Den Europæiske Socialfond (ESF) til investeringer og reformer både inden for arbejdsmarkedet og menneskelig kapital. Der er ligeledes mange eksempler på, hvordan EFRU støtter forskning og innovation, hvordan man har tacklet adgang til finansiering for små og mellemstore virksomheder, men også støtte til energieffektiviseringsprogrammer og mere udbredt bæredygtig udvikling.

Der er ved hjælp af projekteksemplerne givet yderligere anekdotisk bevis på den rolle, EU-finansieringen spiller, mens data fra nøgleindikatorer og modtagere for første gang tilsammen dokumenterer de opnåede resultater. ▶▶

EU'S STRATEGISKE RAPPORT TOPPEN AF ISBJERGET

Medlemsstaternes nationale rapporter er et stort bidrag til at gøre forvaltningen og implementeringen af programmerne mere gennemsigtig. De 27 medlemsstater har:

- ▶ tilvejebragt mere end 2.000 siders rapportering med resuméer, der var ledsaget af mere end 1.600 siders bilag. Rapporterne er på gennemsnitligt 75 sider;
- ▶ indsendt rapporter på 22 af EU's officielle sprog, ofte med engelsk oversættelse af hele rapporten eller af et resumé;
- ▶ identificeret næsten 27 eksempler på god praksis inden for områderne intelligent, bæredygtig og inkluderende vækst;
- ▶ seks medlemsstater præsenterede i begyndelsen af 2013 deres rapporter over for de andre medlemsstater, og præsentationerne er tilgængelige på internettet.

De nationale rapporter giver hver især en grundig vurdering af de økonomiske og nationale institutionelle karakteristika og flere detaljer om fremskridtene i retning af programmets mål. Kommissionen har samlet de 27 rapporter på internettet og brugt indholdet til udarbejdelse af deres sammenfattende rapport.

Med data fra yderligere fire år, indtil programmerne afsluttes i 2015, har investeringer under Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Samhørighedsfonden og Den Europæiske Socialfond allerede ført til fremskridt og forbedringer for mange borgere. Men i betragtning af omfanget af investeringer og

forsinkelser i forbindelse med færdiggørelse af projekter, forventes der stadig meget mere. Desuden vil de programmer, der ikke benytter de frivillige nøgleindikatorer, når de er relevante, få lejlighed til bedre at afspejle deres resultater i årsrapporterne for 2012.

LEVERING AF RESULTATER

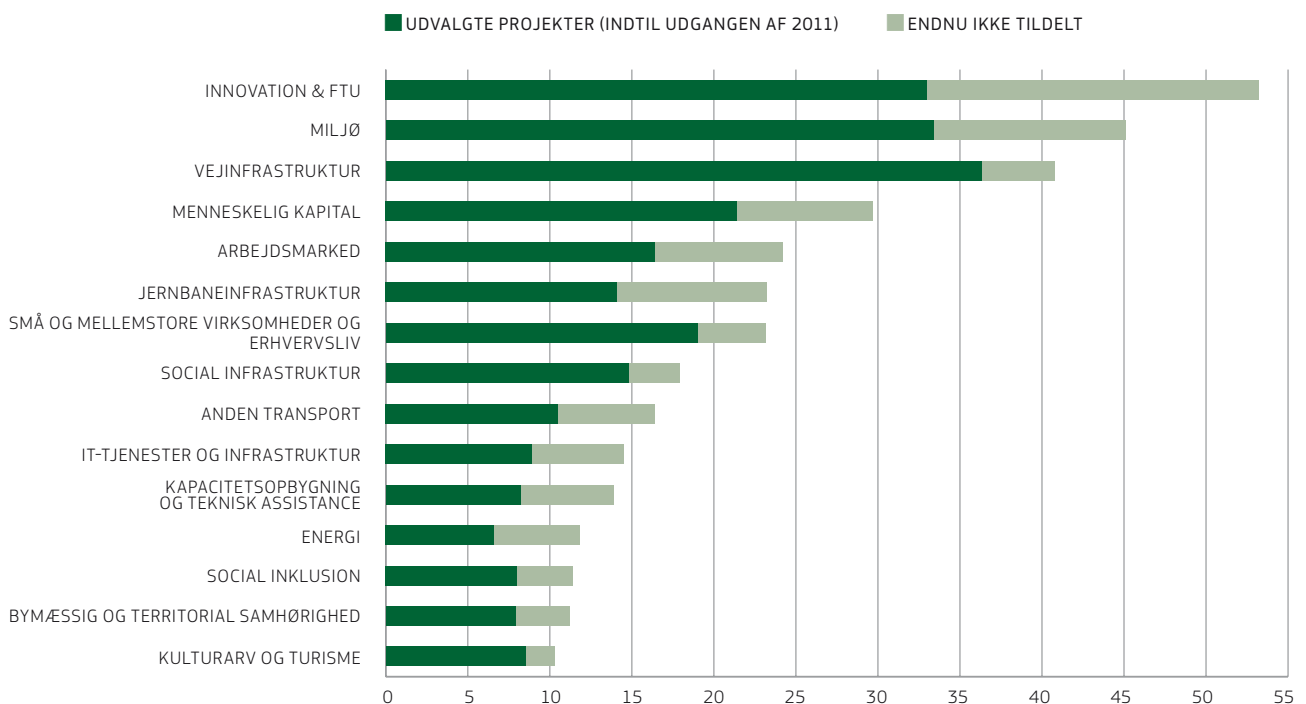
Foreløbig omfatter de »store tal«, der skiller sig ud fra de nationale rapporter om aktiviteter og resultater, følgende:

- ▶ Innovation og små virksomheder får et løft ved hjælp af EFRU-investeringerne:
 - ▷ **53 240 FTU-projekter** (forskning og teknologisk udvikling) modtog støtte;
 - ▷ **16 000 erhvervsforskningsprojekter** modtog investeringer;
 - ▷ **53 160 nystartede virksomheder** har modtaget støtte.
- ▶ Der er under EFRU blevet skabt næsten **400 000 job** (halvdelen af disse i 2010-2011), herunder 15 600 arbejdspladser inden for forskning og 167 000 i små og mellemstore virksomheder.
- ▶ **1,9 millioner flere** mennesker har nu **bredbåndsnet**, som er finansieret af EFRU.
- ▶ **Yderligere 2,6 millioner** mennesker har adgang til vandforsyning ifølge EU's standarder og yderligere **5,7 millioner** har spildevandsrensning (hovedsageligt finansieret af Samhørighedsfonden).

- ▶ **460 km TEN-T-veje og 334 km TEN-T-jernbane er blevet færdigbygget** i tillæg til andre vej- og jernbaneprojekter (hovedsageligt finansieret af Samhørighedsfonden).
- ▶ **2,4 millioner mennesker** har, bistået af Den Europæiske Socialfond, fundet et nyt job inden for seks måneder med støtte (fra Kommissionens evalueringsundersøgelse).
- ▶ Under ESF steg antallet af mennesker, der modtager årlig støtte, inden for alle politiske målsætninger, fra **10 millioner om året før 2010 til ca. 15 millioner hvert år siden**.

Disse tal er for det meste baseret på gennemførte projekter i perioden 2007-2011 (fem medlemsstater indsendte data frem til juni 2012). Der er offentliggjort yderligere detaljer fra medlemsstaterne i arbejdsdokumentet og de 13 tematiske brochurer, som er tilgængelige på internettet.

▶ Oversigt over EU-finansiering efter målsætning – udvalgte projekter og midler, der endnu ikke er tildelt (2007-2011)

Måling af fremskridt

Denne rapport er første mulighed for i en programmeringsperiode at vurdere foreløbige fremskridt med hensyn til levering af output og resultater. Sådanne data har hidtil ikke været tilgængelige for Kommissionen på en måde, der kunne analyseres og fremlægges.

Hvis man ser på alle dataene om resultater, udgifter og projektudvælgelse, får man et klarere, men stadig ufuldkomment billede af fremskridtene i leveringen. Graden af projektudvælgelse og finansiering foregår ikke efter samme mønster i de forskellige medlemsstater. Nogle programmer har udvalgt alle projekter, men har lave finansieringsrater. Andre skal stadig vælge antallet af projekter, men udviser høje kapitalindsprøjtningrater.

Selv om der ikke kan forventes identiske mønstre (blandingen af investeringer, udvælgelseskriterier og institutionel kapacitet varierer), tyder det på, at der er behov for at udvise forsigtighed. Projektudvælgelse alene er ingen garanti for finansiel gennemførelse eller for levering af det rigtige output og de rigtige resultater, der vil føre til vækst og beskæftigelse.

I rapporten identificerer Kommissionen de investeringsområder, hvor der skal gøres noget for at fremskynde udvælgelsen og implementeringen af medfinansierede projekter i 2007-2013 med henblik på at opfylde de fastsatte målsætninger. Der er især åbenbare forsinkelser i forskellige grupper af medlemsstater inden for vigtige strategiske sektorer såsom forskning og innovation, informations- og teknologiinvesteringer, jernbaner, vedvarende energi og kapacitetsopbygning. I nogle tilfælde er langsomme fremskridt inden for visse temaer ledsaget af hurtige fremskridt inden for andre. Det tyder på, at de oprindelige strategier og mål ikke vil blive gennemført, medmindre de korrigeres.

Plads til forbedring

I sin konklusion understreger Kommissionen to hovedbudskaber.

Medlemsstaterne skal fokusere klart på at gennemføre de nuværende programmer. Der er for meget på spil. Der er endnu ikke blevet gjort krav på over 50% af de disponible midler baseret på investeringsaktiviteterne i realøkonomien. Kommissionen vil arbejde sammen med medlemsstaterne og overveje at omprogrammere, hvor det vil kunne bidrage til vækst og beskæftigelse.

Rapporten understreger ligeledes relevansen af de omfattende reformer, der i øjeblikket forhandles mellem Europa-Parlamentet og EU-landenes regeringer om samhørighedspolitikken 2014-2020, herunder en mere strategisk koncentration af ressourcerne på de vigtigste prioriteter og større fokus på resultater og evaluering.

Denne rapport giver et uvurderligt øjebliksbillede af en politik, der leverer resultater med hensyn til de fleste af EU's prioriteter, og investerer i vækst, når der er allerstørst behov for det. Vi yder støtte til nye innovative virksomheder og skaber gode, bæredygtige arbejdspladser for fremtiden samt giver fjerntliggende regioner bredbåndsforbindelse, bekæmper hjerneflugt og opbygger vigtige transportforbindelser, som bidrager til regionernes konkurrenceevne. Politikken har også vist sig at kunne være meget fleksibel og har reageret på krisen og tilpasset sig menneskers og lokalsamfunds ændrede behov.

Men vi har også meget at lære: Resultaterne er til tider uensartede og medlemsstaterne skal blive hurtigere til at benytte EU's ressourcer. Når vi ser frem mod den nye programmeringsperiode, forventer vi, at medlemsstaterne og regionerne vil koncentrere politikken endnu mere om de resultater og mål, der vil få den største effekt«.

Johannes Hahn – medlem af Kommissionen
med ansvar for regionalpolitik

Den sammenfattende rapport, som er opsummeret i følgende artikel, gav yderligere selvstændigt analytisk materiale til støtte for Kommissionens analyse af de nationale strategiske rapporter.

Den strategiske rapport vil nu blive genstand for debat med de relevante EU-institutioner.

YDERLIGERE OPLYSNINGER

http://ec.europa.eu/regional_policy/how/policy/strategic_report_en.cfm

EU's samhørighedspolitik har bidraget til at bringe ekstremt hurtigt, fiberoptisk bredbånd til The Lizard, som er Storbritanniens sydligste punkt. Superfast Cornwall-projektet, som finansieredes af EFRU (Den Europæiske Fond for Regionaludvikling), var ét af flere projektmæssige casestudier, som indgår i EU's strategiske rapport om implementeringen af samhørighedspolitikens programmer for 2007-2013 (jf. også artiklen på side 10-13).

▶ EN UAFHÆNGIG VURDERING AF SAMHØRIGHEDSPOLITIKKEN FOR 2007-2011

Informerede og evidensbaserede beslutninger bør være i centrum ved enhver politisk beslutningsproces. Derfor byder Kommissionen den seneste rapport fra netværket af evalueringsekspertter om gennemførelsen af samhørighedspolitikken i alle 27 medlemsstater velkommen.

Hvert år opfordres en gruppe uafhængige evalueringsekspertter til at undersøge de resultater, der er blevet rapporteret af hvert medlemsstat om gennemførelsen af de programmer, der finansieres af både EFRU og Samhørighedsfonden. Denne sammenfattende rapport er en opdatering af den rapport, der

blev udarbejdet i begyndelsen af 2012, og opsummerer udviklingen i programmerne for 2007-2013 indtil udgangen af 2011.

▶ YDERLIGERE OPLYSNINGER

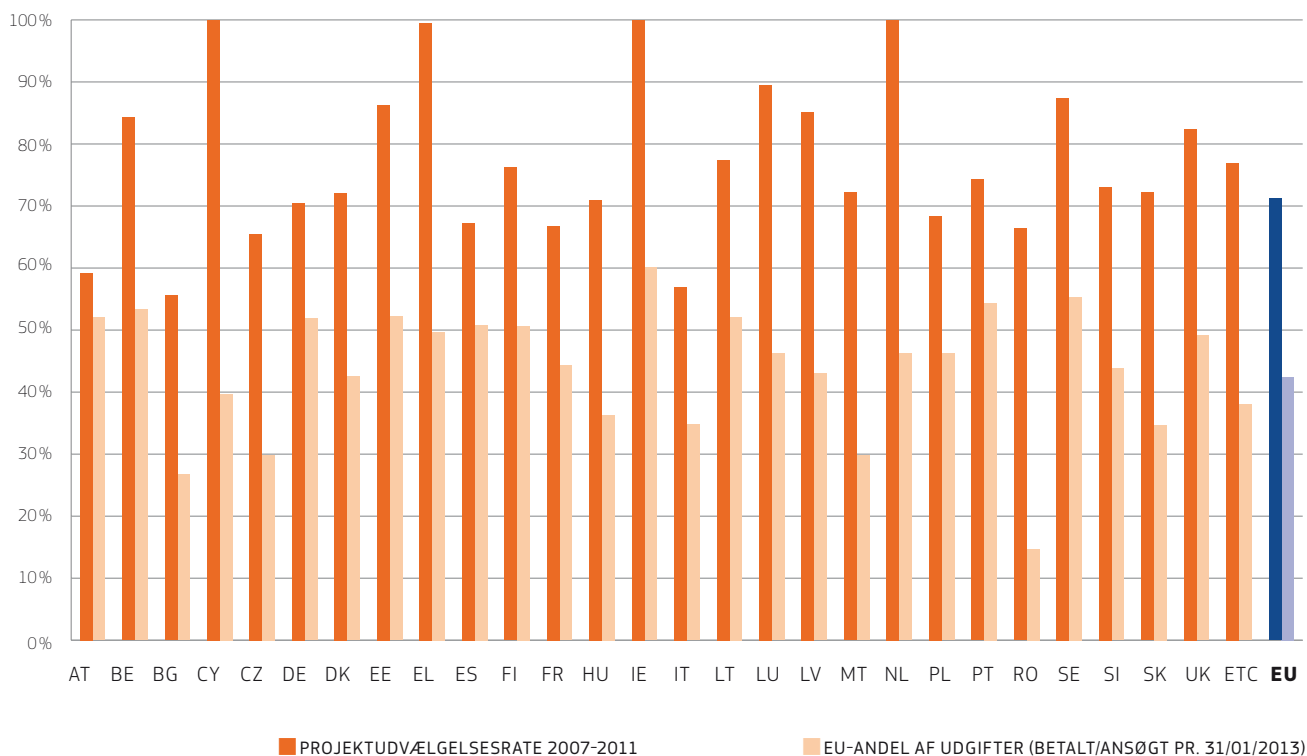
Netværk af evalueringsekspertter 2012

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/pdf/eval2007/expert_innovation/2012_evalnet_fei_synthesis_final.pdf

Finansielle instrumenter

http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/funds/2007/jjj/doc/pdf/cocof_guidance_note3_en.pdf

ALLE EU-MIDLER – PROJEKTUDVÆLGELSE (2007-2011) SAMMENLIGNET MED OPLYSTE BETALINGER (2007-2013)

Den sammenfattende rapport for 2012 fremhæver seks hovedområder:

1 ▶ DEN SOCIOØKONOMISKE SITUATION

Rapporten fremhæver den kritiske situation, som programmerne gennemføres i, og understreger de dårlige økonomiske resultater i de fleste europæiske lande (med undtagelse af de baltiske lande, Polen og Slovakiet). Prognosen for 2013 forudsiger kun en meget lille forbedring, mens de offentlige finansers tilstand vil forblive svag og påvirket af spareprogrammer, der gennemføres i mange lande. Dette scenarie vil højst sandsynligt være en hindring for tempoet for kapitalindsprøjtningerne i den resterende periode.

2 ▶ OMFANGET AF DEN ØKONOMISKE STØTTE

EFRU og Samhørighedsfonden udgør tilsammen 270 mia. EUR for perioden 2007-2013, hvilket svarer til et gennemsnit på 0,3% af EU's årlige BNP, men mere end en tredjedel (37,7%) af de årlige offentlige kapitalindsprøjtninger til EU-12⁽¹⁾-landene. Disse tal viser, hvor vigtig EU's finansiering af kapitalindsprøjtninger er for udviklingen i EU-12-landene. Rapporten viser dog, at medlemsstaterne har gjort krav på mindre end halvdelen af de samlede disponible midler. Dette sætter spørgsmålstegn ved nogle medlemsstaters mulighed for at optage det tilgængelige beløb i de næste tre år, og rapporten advarer mod risikoen for, at nogle lande eventuelt vil gå glip af midlerne⁽²⁾. Som reaktion på de vanskeligheder, der opleves i nogle medlemsstater, har EU godkendt reduktioner i den nationale medfinansiering, samtidig med at mængden af tilgængelige EU-midler bibeholdes.

(1) EU-12-lande: Bulgarien, Cypern, Estland, Letland, Litauen, Malta, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn.

(2) Bulgarien, Italien og Rumænien.

3 ► ÆNDRING AF INVESTERINGERNES SAMMENSÆTNING

Rapporten bemærker et mærkbart skift i fordelingen af midlerne svarende til ca. 10 % af den samlede tilgængelige finansiering. Denne ændring skal ses i lyset af forværringen af den økonomiske situation i de fleste medlemsstater. Rapporten påpeger en tendens til at omprogrammere midler fra tiltag såsom støtte til virksomheder og områder med begrænset medfinansieringskapacitet (f.eks. lokale myndigheder) og tiltag, som er mindre påvirket af krisen. Derfor er de fleste af midlerne i EU-12-medlemsstaterne afsat til investeringer i transportnet og miljøinfrastruktur, mens der i EU-15⁽³⁾-landene har været en tendens til infrastruktur og innovation inden for FTU (forskning og teknologisk udvikling), erhvervsinvesteringer og miljøinfrastruktur. Som et middel til at hjælpe små og mellemstore virksomheder med at klare finanskrise har programmerne implementeret finansieringstekniske instrumenter: refunderbare investeringer rettet mod virksomheder.

4 ► ØKONOMISKE FREMSKRIDT I GENNEMFØRELSEN AF SAMHØRIGHEDSPOLITISKE PROGRAMMER

Rapporten peger på betalinger til medlemsstaterne som den mest pålidelige kilde til data, der er til rådighed, til at oplyse om tempoet i programgennemførelsen. Sammenlignet med den tidligere programmeringsperiode 2000–2006 er der i den sammenfattende rapport noteret en markant forsinkelse i EFRU's kapitalindsprøjtning til EU-15: Mens betalinger i den nuværende programmeringsperiode udgjorde 46 % af det aftalte budget, var betalingerne på samme tidspunkt i den foregående periode 10 % højere, dvs. et fald på 10,8 mia. EUR i absolutte tal. Betalingsraten var hurtigere i EU-12-medlemsstaterne (49 %) end i EU-15 (45 %) på trods af førstnævntes kortere erfaring med forvaltningen af strukturfonde. Rapporten erkender også, at den langsomme opstart af programmerne i begyndelsen af programmeringsperioden var hovedårsagen til forsinkelsen. Ikke desto mindre har ugunstige økonomiske vilkår, problemer i offentlige indkøb og administrative forsinkelser yderligere bremset den efterfølgende gennemførelse.

5 ► RESULTATER

Rapporten konstaterer, at projekternes gennemførelsesrate steg betydeligt i 2011. Det er dog af to grunde vanskeligt at vurdere udfaldet og resultaterne af programmerne: Det begrænsede antal afsluttede ordninger, hvilket reducerer beviset på håndgribelige resultater, og manglen på oplysninger, der indberettes i de årlige implementeringsrapporter. Der kan drages en række konklusioner: Programmerne i de konkurrencedygtige regioner er længere fremme med gennemførelsen sammenlignet med programmerne i konvergensregionerne; der er sket en betydelig stigning i jobskabelsen (383 000 fuldtidsjob) og støtten til nystartede virksomheder (53 000), hvilket er tegn på hurtigere gennemførelse; virksomhedsmæssige støtteprojekter har været rettet mod FTU og nystartede virksomheder med 148 500 investeringsprojekter, der blev implementeret via små og mellemstore virksomheder, 14 700 samarbejdsprojekter inden for videnskabs- og industriforskning er blevet finansieret og der er skabt næsten 15 000 forsknings- og udviklingsrelaterede job⁽⁴⁾.

6 ► MEDLEMSSTATERNES EVALUERINGER

Der har gennemsnitligt været foretaget næsten én evaluering pr. program, men med store afvigelser i de enkelte medlemsstater. De fleste af evalueringerne (83 %) fokuserede på programimplementering og evaluerede procedurerne, og der har overvejende været brugt kvalitative metoder (53 % sammenlignet med 11 % for kvantitative metoder). Evalueringerne viser positive resultater vedrørende FTU og innovationsforanstaltninger, særlig med hensyn til netværk og samarbejde samt virksomhedsstøtte. På tilsvarende måde fandt lokale evalueringer af udviklingsinitiativer frem til, at de fremmer samarbejdet mellem forskellige statslige niveauer og øger de lokale myndigheders deltagelse. Desværre fandt rapporten, at brugen af evalueringsresultaterne stort set har været uformel og uden tilknytning til den politiske beslutningsproces. Kun de baltiske lande har indført formelle procedurer for at sikre, at overvågnings- og evalueringssystemet indgår i den politiske beslutningsproces.

Der forventes at foreligge en endelig rapport fra netværket af evalueringsekspertter om perioden 2007–2013 i slutningen af 2013. Rapporter som denne vil hjælpe Kommissionen med at indfri Rådets og Europa-Parlamentets forventninger om at modtage årlige rapporter om resultaterne af samhørighedspolitikken fra 2014. Der er tiltagende tegn på, at samhørighedspolitikken er ved at tage form.

(3) EU-15-lande: Belgien, Danmark, Finland, Frankrig, Grækenland, Holland, Irland, Italien, Luxembourg, Portugal, Spanien, Sverige, Storbritannien, Tyskland og Østrig.

(4) Der er visse forskelle mellem de indberettede data i Kommissionens strategiske rapport og de nationale strategiske rapporter. Dette skyldes, at dataene i de nationale strategiske rapporter er blevet opdateret for nogle medlemsstater.

Samlede omkostninger:
12 800 000 EUR
EU-bidrag:
9 800 000 EUR

► ZAGREB, KROATIEN

► ZAGREB HOVEDBANEGÅRD

STØRRE OPGRADERING TIL INTERNATIONALT KNUDEPUNKT

Hovedstaden i Kroatien, Zagreb, har en vigtig placering som knudepunkt for det transeuropæiske net (TEN). Kroatien er en bro mellem nord og syd, og landets jernbaner forbinder Centraleuropa med Thessaloniki i Grækenland via Salzburg, Zagreb og Beograd (TEN-korridor X). En anden TEN-korridor forbinder Budapest via Zagreb med havnen i Rijeka ved Adriaterhavet og er en af de vigtigste jernbanekorridorer i Kroatien.

Grundet signalsystemets alder og dets dårlige tilstand – det er over 70 år gammelt – har hastigheden på jernbanen ved Zagrebs hovedbanegård været begrænset til 30 km/t.

Der er nu blevet påbegyndt et opgraderingsprojekt med støtte fra EU, som skal renovere og opgradere signaleringens og sikringsanlæggets infrastruktur i området omkring Zagrebs hovedbanegård. Dette er en prioritet, før der kan påbegyndes nogen form for ombygning af spor eller perroner.

Opgraderingsarbejdet bidrager til at sikre den frie strøm af international jernbanetrafik via Zagrebs banegård. Signal- og sikringsanlæggets sikkerhed og pålidelighed bliver også forbedret, og vedligeholdelsesomkostningerne reduceres. Samtidig øges den tilladte toghastighed, og stationens kapacitet udvikles.

Når projektet er afsluttet, vil det eliminere de store hastighedsbegrænsninger på ruten, som er en væsentlig flaskehals for den frie strøm af international jernbanetrafik gennem stationen. Opgraderingen vil være en umiddelbar fordel for de 50 000 pendlere, der hver dag benytter jernbanen i den kroatiske hovedstad.

Projektet medvirker til at forbedre bane- og hastighedskapaciteten, samtidig med at det medvirker til at øge den nationale og internationale passager- og godstrafik (46 % af Kroatiens jernbanegodstransport er eksportorienteret).

Som en del af opgraderingen moderniseres grænsefladerne for de nuværende systemer på de omkringliggende stationer og jernbaneafsnit, og denne opgradering vil bane vej for en række projekter, som skal modernisere jernbaneinfrastrukturen og -korridorerne i Kroatien. Arbejdet forventes færdiggjort ved udgangen af 2013.

Zrinka Ivanović Kelemen fra de Kroatiske Jernbaners Infrastruktur udtalte: »Kroatiens jernbanetransportsystem er en vigtig bro i det internationale jernbanenet, samtidig med at det er afgørende for forbindelsen mellem landets rige landbrugsområder og det centrale Kroatiens store industri- og forbrugercentre. Det vigtige opgraderingsarbejde ved Zagrebs station vil åbne op for yderligere modernisering i hele nettet, hvilket vil være til stor gavn for Kroatiens økonomi.«

► YDERLIGERE OPLYSNINGER

www.hzinfra.hr/homepage

► POHJOIS-SUOMI, FINLAND

► ÅBNINGEN AF ROKUA GEOPARK GIVER TURISME OG LÆRING ET LØFT

Rokua Geopark i det nordlige Finland bringer én tilbage til istiden. Det er en unik kombination af geologi, natur og kultur og handler om livet i det iskolde nord.

Med sin beliggenhed blot 200 km syd for polarcirklen er Rokua Geopark verdens nordligste Geopark, og parkens usædvanlige geologi har i de seneste år tiltrukket et stigende antal besøgende fra hele verden.

Siden 2010 har parken udgjort en del af et globalt netværk af 91 geoparker, hvoraf halvdelen findes i Europa, bl.a. én i Island og to i Norge. Det Europæiske Geopark-Netværk består af 54 europæiske områder, som arbejder sammen om at bevare og forbedre deres geologiske arv gennem integreret og bæredygtig udvikling.

De har alle det tilfælles, at de har evnen til at udveksle erfaringer og bedste praksis med hensyn til undervisning i naturvidenskab, geologisk bevarelse af kulturarven og fremme af bæredygtig geologisk turisme.

Siden Geoparks grundlæggelse i 2010 er der blevet gennemført en række projekter med finansiering gennem Den Europæiske Fond for Regionaludvikling for at hjælpe parken med at udvikle sig til sit fulde potentiale. Disse omfatter projekter til fremme af Geoparks tilstedeværelse på internettet, branding og marketing. Den seneste runde projekter, der løber indtil udgangen af 2013, omfatter et projekt til organisering og finjustering af Geoparks driftsmodel og indebærer udarbejdelse af nye uddannelsesmæssige og opfølgende materialer.

Samlede omkostninger:
522 350 EUR
EU-bidrag:
261 175 EUR

Rokua Geopark består af et areal på 1 326 km², og området omfatter den mindre Rokua Nationalpark, som blev grundlagt i 1956. Rokua-området er kendetegnet ved de dramatiske landskabsformer, som f.eks. gletcherryggene, som blev formet under istiden. Parken gennemskæres af vandreruter og skiløjper.

Mange besøgende kommer for at se parkens naturlige underværker, og informationscentret har en udstilling, som beskriver, hvordan Geopark-området blev formet, og har oplæg om geologi, menneskets historie og nutiden.

»Etableringen af parken har givet området turisme et markant løft«, siger Vesa Krökki, projektleder og direktør for Rokua Geopark. »Selv om parken har været populær i nogen tid, bliver den nu besøgt af flere mennesker fra hele verden, ud over de traditionelle besøgende fra Finland, Tyskland og Sverige.«

► YDERLIGERE OPLYSNINGER

<http://www.rokuageopark.fi>

▶ SPODNJEPOSAVSKA, SLOVENIEN

▶ ENERGIMÆSSIG ANSIGTSLØFTNING TIL SLOVENSK HOSPITAL

**Samlede
omkostninger:**
2 041 000 EUR
EU-bidrag:
1 183 000 EUR

Hospitalet i Brežice, en by i det østlige Slovenien, er et af de ældste i landet og stammer fra 1872. Med 300 ansatte og mere end 150 senge tilbyder hospitalet en lang række lægetjenester til over 70 000 mennesker, og som led i regeringens antikriseprogram har hospitalet gennemgået et omfattende omkostningsbesparende program, som fokuserer på energieffektivitet.

Med støtte fra EU's Samhørighedsfond har hospitalskompleksets seks hovedbygninger gennemgået omfattende energibesparende renoveringer.

Som en del af programmet på 2 millioner EUR til forbedringer er lofter, facader, vægge og gulve blevet varmeisoleret, og tagene er blevet forbedret. Alle døre og vinduer er blevet udskiftet, og der er overalt blevet monteret energisparepærer.

Der er blevet installeret et nyt klimaanlæg til køling og ventilation på operationsstuerne, og der leveres nu varmt vand ved hjælp af solvarme.

En del af hospitalets energiforsyning er blevet skiftet ud med vedvarende energikilder, især solenergi samt varmepumper, der er blevet installeret for at udvinde energi af grundvandet.

Programmet for energimæssige opgraderinger samt tidligere arbejde med f.eks. udskiftning af kedlen (2006) og renovering af køkkenet (2008) har haft en markant effekt. Renoveringerne har resulteret i en besparelse på 41 % i det samlede energiforbrug sammenlignet med 2005. De samlede energiomkostninger er faldet med 14 % og udgør nu kun 1,44 % af hospitalets samlede driftsomkostninger.

Derudover har hospitalet reduceret CO₂-udledningen med 27 %, og vandforbruget er faldet med 11 %.

Samtidig med det lavere energiforbrug har hospitalet nu også en mere pålidelig energiforsyning, som sikrer uafbrudt drift, og som har mindsket de negative virkninger på miljøet.

Der er blevet indført et centralt energistyresystem, som giver hospitalet konstant overblik over energiforbrug og ydeevne.

»Investeringen i de energibesparende foranstaltninger og vedvarende energikilder har forvandlet vores hospitalskompleks til en 100 % »grøn« institution og har reduceret driftsomkostningerne betydeligt«, kommenterede Drazen Levojevic fra hospitalet i Brežice.

▶ YDERLIGERE OPLYSNINGER:

<http://www.sb-brežice.si>

▶ NYHEDER

[KORTE NYHEDER]

SKAB FORBINDELSER VIA YAMMER-NETVÆRKET

Har du nogensinde ønsket, at der var en mere effektiv måde at samarbejde med dine partnere på end ved lange møder eller endeløse e-mail-udvekslinger? Ville du bedre kunne udføre dit arbejde, hvis du havde mulighed for at dele erfaringer med mennesker, som står over for de samme udfordringer, som du gør?

RegioNetwork er et onlinefællesskab for fagfolk, der arbejder med regional- og bypolitik i EU. Det er gratis at deltage i fællesskabet, som giver adgang til en lang række funktioner, der er udviklet med henblik på at støtte dig i dit arbejde. Du kan:

- ▶ benytte grupper til at samarbejde og arbejde hen imod specifikke mål;
- ▶ nemt søge og filtrere oplysninger og samtaler, der er relevante for dig;
- ▶ dele dine resultater og møde fagfolk, der deler interesser med dig;
- ▶ afprøve forskellige meninger eller muligheder ved at holde en afstemning.

Eksempler på fagfolk fra EU's regional- og bypolitiske samfund, der allerede benytter sig af RegioNetwork, omfatter kommunikationsmedarbejdere fra forvaltningsmyndighederne og de vurderingseksperter, som vurderer virkningen af de operationelle programmer.

Meld dig ind i RegioNetwork i dag!

▶YDERLIGERE OPLYSNINGER
<https://www.yammer.com/regionetwork>

FOTOKONKURRENCEN »EUROPA I VORES REGION«

Vi vil høre – og se! – hvordan EU's investeringer anvendes der, hvor du befinder dig, og hylde projekter, der gør en reel forskel i lokalsamfundene.

For at deltage skal du blot tage et foto af et projekt, du kender til eller har set, der modtager regional EU-støtte. Billedet skal vise pladen eller tavlen med støtteoplysninger og EU-flaget.

Del så dine fotos her, og deltag i konkurrencen om at vinde 1000 EUR til digitalt udstyr og en rejse for to til Bruxelles i oktober 2013. Fristen for at indsende dit bidrag er den 23. august 2013 kl. 12 mellemeuropæisk tid.

I dette års »Europa i min region«-fotokonkurrence kan der ud over fotos af projekter, der samfinansieres af EFRU eller Samhørighedsfonden, også indsendes fotos af projekter, der samfinansieres af andre EU-fonde, forudsat at fotoet dokumenterer EU's samfinansiering.

Vidste du, at der hvert år er tusindvis af projekter i Europa, der modtager regional støtte fra EU? Projekterne vedrører alt lige fra forbedringer af offentlig transport til grønnere energiforbrug eller støtteprogrammer for små virksomheder. Læs mere om EU's regionalpolitik og andre EU-fonde.

▶YDERLIGERE OPLYSNINGER
https://www.facebook.com/pages/Europe-in-my-Region-Community/243923382392812?sk=app_386310531430573

Máire Geoghegan-Quinn, EU-kommissær for forskning, innovation og videnskab, taler på konferencen Ugen for Innovative Regioner i Europa i Cork i Irland.

UGEN FOR INNOVATIVE REGIONER I EUROPA

Den fjerde udgave af Ugen for Innovative Regioner i Europa (WIRE) fandt sted på University College Cork i Cork i Irland den 5. til 7. juni. Konferencen, som var et samarbejde mellem Enterprise Ireland og Europa-Kommissionen med støtte fra FP7, det syvende rammeprogram for forskning og teknologiudvikling, handlede om regioner og deres fremtrædende rolle i økonomien. Den højprofilerede konference blev iværksat under det irske formandskab for Rådet og samlede 500 delegerede fra 20 lande. Emnet var regionale aspekter i EU's rammeprogram for forskning og innovation, Horizon 2020.

Som et højdepunkt på konferencen offentliggjorde EU-kommissæren for forskning, innovation og videnskab Máire Geoghegan-Quinn de ni vindere af den europæiske pris til innovation i den offentlige forvaltning, der har til formål at hylde de mest innovative, fremsynede offentlige initiativer. Vinderne kommer fra Kroatien, Spanien, Portugal, Slovakiet, Sverige, Finland, Storbritannien og Holland. »Disse initiativer beviser, at innovation ikke kun finder sted i forretningsverdenen, men at den offentlige sektor, som i gennemsnit tegner sig for halvdelen af EU's bruttonationalprodukt, også går ind for forandring,« udtalte Kommissæren.

►YDERLIGERE OPLYSNINGER

<http://wire2013.eu/>

ANDEN UDGAVE AF EUROPÆISK SAMARBEJDS-DAG: KOM OG VÆR MED!

EUROPEAN COOPERATION DAY

Sharing borders, growing closer

Sidste år nåede kampagnen Europæisk Samarbejdsdag ud til tusinder af europæere, som deltog i et af de 281 lokale arrangementer, der fandt sted i 36 lande. På grund af denne succes bliver kampagnen gentaget i år. Arrangementet koordineres af INTERACT-programmet med støtte fra Europa-Kommissionen, Europa-Parlamentet og Regionsudvalget, og alle samarbejdsprogrammer opfordres til at deltage og hylde personer, der samarbejder på tværs af grænser. Via de lokale arrangementer vil programmerne fremvise de bedste projektresultater i den aktuelle programperiode. Dette gøres på en sjov og tilgængelig måde, så almindelige borgere kan være med i det territoriale samarbejde. I år kan vi se frem til europæiske filmfestivaler, universitetskonkurrencer, musikopvisninger, madsmagning og meget mere! Den vigtigste dag i kampagnen er den 21. september 2013, men der vil være arrangementer i hele september måned. Har du lyst til at være en del af det, så følg kampagnen på Facebook, Twitter eller kampagnens websted.

►YDERLIGERE OPLYSNINGER

www.ecday.eu

► OPEN DAYS 2013

EUROPAS REGIONER OG BYER SÆTTER KURSEN MOD 2020

OPEN DAYS, det vellykkede årlige forum, der arrangeres i fælleskab af Generaldirektoratet for Regionalpolitik og Bypolitik og Regionsudvalget, afholdes i år fra den 7. til 10. oktober under sloganet »Europas regioner og byer sætter kursen mod 2020«.

Ændring af prioriteter, ændring af temaer

I perioden 2014-2020 skal samhørighedspolitikken håndtere udfordringerne ved den aktuelle økonomiske situation og efterkomme kravene i Europa 2020-strategien. Den skal i højere grad udnytte de styrker, EU's regioner og byer har, og rette sine investeringer mod væksthæmrende projekter på en bæredygtig måde. For at afspejle behovet for en sådan ændring og fremdriften, inden den nye programperiode indledes, vil OPEN DAYS 2013 blive tilrettelagt omkring de følgende tre temaer:

- håndtering af forandringer 2014-2020;
- synergier og samarbejde;
- udfordringer og løsninger.

Workshopper/debatter: arrangører og indhold

Et hundrede workshopper/debatter og to tilknyttede arrangementer vil blive afholdt i Bruxelles af Kommissionen, Regionsudvalget, 200 regioner omlagt til 25 regionale partnerskaber og øvrige partnere. Endvidere forventes det, at der fra september til november vil være ca. 400 lokale arrangementer i hele Europa.

- **Håndtering af forandringer 2014-2020:** Møder om dette spørgsmål vil hovedsageligt blive afholdt af Kommissionens eksperter og vil handle om de nye elementer i programperioden 2014-2020, som f.eks. *resultatrammen* eller *fælles handlingsplaner*.
- **Synergier og samarbejde:** Der vil blive afholdt workshopper/debatter, der sigter mod at finde måder til at skabe synergier mellem de forskellige EU-politikker, nationale og regionale politikker og fonde.

Hvert år i oktober byder OPEN DAYS ca. 6 000 deltagere velkommen til mere end 100 workshopper, debatter, udstillinger og networking-arrangementer.

- **Udfordringer og løsninger:** Det mest populære af de tre temaer. På disse møder vil der blive udvekslet ideer om praktiske løsninger på fælles regionale og bymæssige udfordringer, som f.eks. ungdomsarbejdsløshed, *demografiske forandringer og mobilitet*.

Der vil blive afholdt særlige tilknyttede arrangementer vedrørende det tredje tema uden for EU's grænser. Disse arrangementer vil handle om regionalpolitisk samarbejde mellem EU og globale økonomier. Der er tale om følgende to arrangementer: »VIII EU-China High-level Seminar on regional policy co-operation« (*Ottende seminar på højt plan om samarbejde mellem EU og Kina vedrørende regionalpolitik*) og »EU-Japan programme exchange on sustainable urban development« (*Programudveksling mellem EU og Japan vedrørende byudvikling*).

OPEN DAYS-universitet og Master Class-programmet

OPEN DAYS-universitetet, som arrangeres af Kommissionen og Regional Studies Association, fremlægger nye forskningsresultater om regional- og byudvikling. Det giver universitetsfolk og fagfolk mulighed for at udveksle synspunkter og afprøve nye akademiske koncepter. Der vil blive afholdt otte universitetsworkshopper om det tredje prioriterede tema med emner som f.eks. byproblematikker, forvaltning og innovationspolitikker.

**OPEN
DAYS**

Et af højdepunkterne på OPEN DAYS 2013 vil være *Master Class*-programmet, som lanceres for første gang. Dette program vil samle op til 75 studerende og nyuddannede forskere inden for regionalpolitik fra lande både i og uden for EU. Der vil blive udarbejdet et særligt program for dem med deltagelse af kendte universitetsfolk. Det første møde er åbent for tilmelding for alle deltagere på OPEN DAYS. På mødet vil der blive talt om baggrunden for og resultatet af den seneste reform af politikken samt fremtiden efter 2020.

Udstillingen »100 EUrbans solutions«

En udstilling under navnet »100 EUrbans solutions« (100 EU-bylysninger) er ved at blive planlagt. Udstillingen vil omfatte udstillinger på Regionsudvalgets og adskillige regionale partners kontorer samt en afdeling udenfor, der forbinder dem, arrangeret af Generaldirektoratet for Regionalpolitik og Bypolitik. På udstillingen vil inspirerende byudviklingsprojekter fra hele EU blive fremvist. Flere oplysninger om udstillingen kan findes på udstillingens websted, som lanceres i midten af 2013.

PRAKTISKE OPLYSNINGER

DER ÅBNES FOR ONLINE-TILMELDING
den 8. juli 2013

KONTAKT

Europa-Kommissionen – regio-opendays@ec.europa.eu
Regionsudvalget – opendays@cor.europa.eu

FØLG OS PÅ DE SOCIALE MEDIER

På Twitter, følg [@EU_Regional](https://twitter.com/EU_Regional) og [@EU_CoR](https://twitter.com/EU_CoR) med
hashtag'et [#euopendays](https://twitter.com/hashtag/euopendays)

Flickr: <http://www.flickr.com/photos/opendays/>

YDERLIGERE OPLYSNINGER

OPEN DAYS 2013-webstedet:
www.opendays.europa.eu

Regional Studies Association:
[http://www.regionalstudies.org/news/article/
open-days-2013](http://www.regionalstudies.org/news/article/open-days-2013)

► SÅDAN SIKRES DET, AT EU-MIDLERNE ANVENDES KORREKT

ET KIG PÅ REVISIONSPROCESSEN

Samhørighedspolitikken tegner sig for omkring en tredjedel af EU's samlede budget – omtrent 350 mia. EUR i perioden 2007-2013. Regionalpolitik udgør den største del af dette budget. For at sikre, at midlerne anvendes korrekt, har Europa-Kommissionen og de nationale myndigheder en fælles revisionsproces, som i de senere år har ført til betydelige resultater.

En af nøgelfaktorerne for samhørighedspolitikken fremgang er den decentraliserede tilgang og satsningen på projektledeelse på regionalt og lokalt plan, hvor den kan være mest effektiv.

Selv om denne tilgang bidrager til at hjælpe medlemsstaterne med at levere EU-støtte på en effektiv måde og mindske ulighederne inden for den regionale og sociale udvikling, øger den antallet af involverede organer og gør kontrolkæden længere. Som følge heraf er det nødvendigt at indføre kontrolsystemer, som hele tiden skal overvåges.

Det er primært revisionsholdene på nationalt plan, men også på EU-plan og nationalt plan, der overvåger udgiftsprogrammerne og sikrer, at midlerne anvendes korrekt i overensstemmelse med reglerne.

Delt ansvar

Udgifterne til samhørighedspolitikken forvaltes i partnerskab mellem Kommissionen og de 27 medlemsstater under et system, der kaldes »delt forvaltning«. Forvaltningen og kontrollen, der skal sikre, at midlerne anvendes korrekt, deles mellem de to parter.

Et væsentligt element i finansieringen af samhørighedspolitikken er, at den er decentraliseret, idet det først og fremmest er medlemsstaterne og regionerne, der beslutter, hvordan midlerne skal anvendes, og som har ansvaret for, at de forvaltes korrekt.

INDKØB OG STØTTEBERETTIGELSE – BEREGNING AF FEJLPROCENTER I EFRU- OG SAMHØRIGHEDSFOND-PROGRAMMERNE

En fejl er ethvert brud på reglerne om anvendelse af samhørighedspolitikens midler. Men en fejl betyder ikke, at midlerne er væk, gået tabt eller er spildt. En fejl er ikke svig!

Fejl er i det væsentlige utilsigtede fejltagelser, hvorimod svig er overlagt bedrageri. Der har kun været mistanke om svig for en marginal procentdel (0,26% for perioden 2000-2006) af samhørighedspolitikens midler.

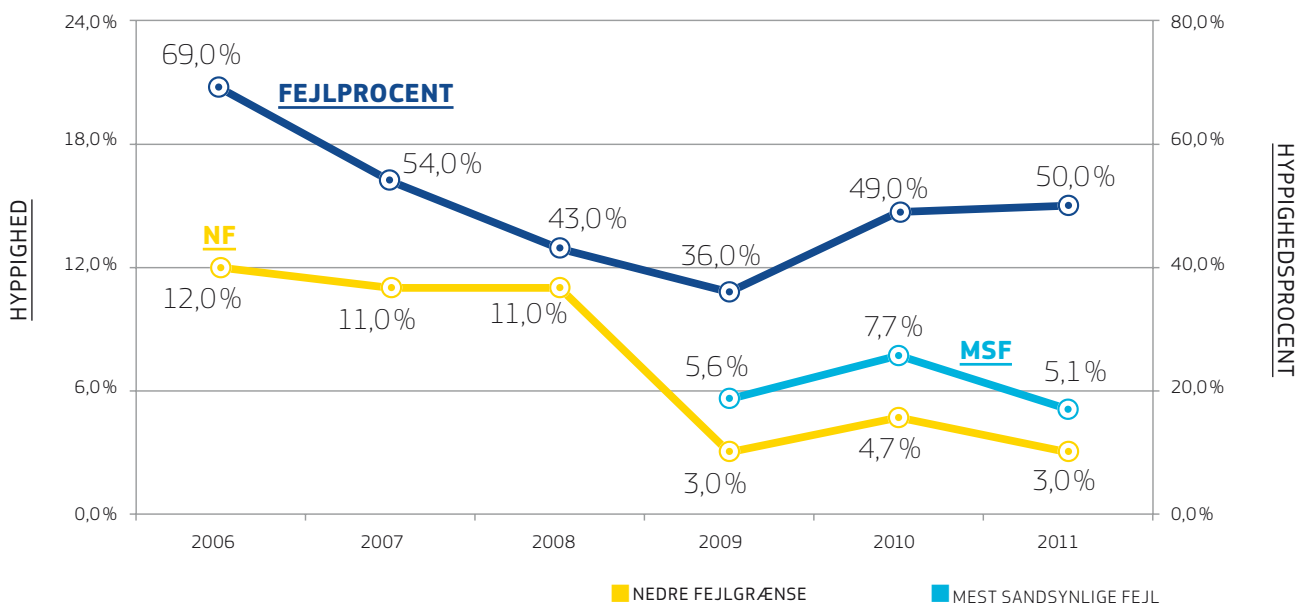
I EFRU og samhørighedsfonden forekommer fejlene primært inden for offentlige indkøb og støtteberettigelse. Ifølge indberetningerne i Revisionsrettens årsrapporter er fejlene fordelt som følger:

- ▶ Offentlige indkøb: 44% af de opgjorte fejl i 2011 (i gennemsnit 40% i perioden 2006-2010);
- ▶ Støtteberettigelse: 56% af de opgjorte fejl i 2011 (i gennemsnit 60% i perioden 2006-2010).

Typiske fejl i forbindelse med EFRU og samhørighedsfonden vedrører følgende:

- ▶ Inden for offentlige indkøb: Utilstrækkelig vurdering af tilbud, manglende udbud eller uhensigtsmæssige udbudsprocedurer;
- ▶ Inden for støtteberettigelse: Uhensigtsmæssig udvælgelse af projekter eller indberetning af omkostninger, der ikke er støtteberettiget, f.eks. omkostninger, der er afholdt, inden projektet blev omfattet af de samfinansierede programmer (»retrospektive projekter«).

► Resultater for samhørighed i perioden 2006-2011 (EFRU, samhørighedsfonden, ESF) ifølge indberetningerne fra Revisionsretten

Nøglen til at opnå et effektivt partnerskab er et højt niveau af uddannelse og vejledning fra Kommissionens eksperter, så det sikres at alle, der er involveret i støtteprogrammerne, fuldt forstår de gældende regler. Det er også nødvendigt med effektive kontrolprocesser til at afsløre og korrigere uregelmæssigheder og forhindre forsøg på svig.

Iboende risiko

Da programmerne leveres af talrige organisationer og involverer mange forskellige projekter, er der en iboende risiko for fejl.

Revisions- og kontrolfunktionen er en væsentlig del af finansieringsprocessen, idet den skal sikre, at fejl findes på et tidligt stadium. Fejl korrigeres, når de findes, og dermed beskyttes EU-budgettet.

Medlemsstaterne har indført ledelses- og kontrolsystemer for at sikre, at støttereglerne overholdes og for at nå de politiske mål for det pågældende program.

Kommissionen har reduceret fejlprocenten betydeligt i 2011 i forhold til den foregående programperiode (2006-2008) ifølge indberetningerne fra Revisionsretten (se boks), og arbejdet med at opretholde den gode udvikling fortsætter.

Kommissionen er ansvarlig for gennemførelsen af EU-budgettet. Inden for strukturfondene gennemføres programmerne under et system med delt forvaltning, hvor Kommissionen og medlemsstaterne har et fælles ansvar for at sikre, at EU-midlerne anvendes korrekt.

Vores hold af 50 fungerende revisorer gennemfører hvert år omkring 90 revisioner. Den støtte, vi yder til de nationale revisionshold inden for uddannelse og rådgivning, er efter vores overbevisning højt værdsat.

Som fremhævet af Revisionsretten på Homologues Group-mødet sidste år i Vilnius, hvor alle revisionsmyndigheder var til stede, blev der i tilbagemeldingen fra revisionsmyndighederne lagt vægt på det positive samarbejdsforhold, vi har udviklet med vores kollegaer i medlemsstaterne med henblik på i fællesskab at sikre, at skatteydernes penge anvendes korrekt og effektivt.«

Lena Andersson Pench – Revisionsdirektør, Generaldirektoratet for Regionalpolitik og Bypolitik, Europa-Kommissionen

Det har indtil videre været muligt takket være det tætte samarbejde og den tætte koordinering med revisionsmyndighederne, der skal sikre, at problemer identificeres og løses på et tidligt stadium allerede på nationalt plan, og takket være foranstaltninger i forhold til de mest risikofyldte programmer og/eller medlemsstater og Kommissionens strenge tilgang til systematisk anvendelse af afbrydelser og suspensioner samt økonomiske korrektioner, når det er nødvendigt.

Det er sandsynligvis et urealistisk mål eller administrativt for dyrt i praksis at forsøge at reducere fejlprocenten til nul. Men Kommissionen har en »nultolerance«-tilgang, så snart der findes uregelmæssigheder.

Valg af revision på basis af en risikovurdering

Med 27 nationale administrationer (snart 28, når Kroatien tiltræder), hundredtusindvis af projekter og mange niveauer af regional og lokal ledelse skal Kommissionens revisionshold i Bruxelles nøje prioritere, hvor tid og ressourcer skal prioriteres. Beslutningen om prioritering af ressourcer besluttet på baggrund af en risikovurderingsproces.

Denne proces, som udføres af hver af Kommissionens tjenestegrene, der beskæftiger sig med strukturfondene, identificerer de mest risikofyldte programmer og regioner, hvor ressourcer skal anvendes, under hensyntagen til de nationale revisionsstrategier, kapacitet og resultater.

Ifølge de ovennævnte erfaringer finder størstedelen af fejl sted inden for offentlige indkøb og støtteberettigelse, og der er derfor særlig opmærksomhed på disse områder.

Begrænsede ressourcer

Denne selektive tilgang er afgørende, eftersom Kommissionen har begrænsede ressourcer til revision. For Generaldirektoratet for Regionalpolitik og Bypolitik alene er der 317 operationelle programmer i perioden 2007-2013, og Generaldirektoratet har kun 50 fungerende revisorer til at varetage strukturfondenes arbejde inden for regionalpolitik. Der er desuden behov for et betydeligt antal ressourcer til at varetage koordinering, sektorrelaterede spørgsmål, relationer med Revisionsretten, juridiske spørgsmål, afbrydelser/præsuspensionsprocedurer og dechargeproceduren.

Revision i praksis

Da støtteprogrammerne er flerårige (2007-2013), finder kontroller og revisioner sted, før under og efter midlerne anvendes i den flerårige periode.

Tilgangen, hvor der anvendes en selektiv »risikobaseret« revisionsstrategi kombineret med uddannelse af de nationale revisionshold, har vist sig at være effektiv og virkningsfuld.

Ind imellem andre typer revisioner blev der udført mere end 160 kontrolbesøg på stedet af revisorer fra Generaldirektoratet for Regionalpolitik og Bypolitik i perioden 2009-2012 med henblik på at verificere pålideligheden af det revisionsarbejde, der udføres af de nationale revisionsmyndigheder. Ved at arbejde sammen med de nationale revisionshold opnås desuden en betydeligt større forståelse, der opbygges kapacitet hos de pågældende revisionsmyndigheder, og kvaliteten af deres arbejde og pålideligheden af deres resultater forbedres betydeligt (se nedenfor).

Denne proces bidrager i sig selv til at mindske antallet af fejl på mellemlang sigt ved at styrke kompetencerne på nationalt plan.

Nøgleaktører i forvaltnings- og kontrolsystemet

En programforvaltningsmyndighed på nationalt eller regionalt plan er det første kontrolniveau og har det primære ansvar for at sikre, at programmet gennemføres på en effektiv og korrekt måde.

Denne myndighed skal rådgive støttemodtagerne om, hvad de skal gøre for at opfylde støttekravene, og etablere interne kontrolprocedurer med henblik på at kontrollere, at de udgifter, der fremlægges af støttemodtagerne, er korrekte.

Den har det primære ansvar for at overvåge programmets gennemførelse, kontrollere dokumenter, som f.eks. fakturalister og rapporter, der er vedlagt betalingsanmodningerne fra projektiværksætterne, og indsende årsrapporter om resultaterne til Kommissionen.

Det andet vigtige kontrolniveau i medlemsstaten er certificeringsmyndigheden, som over for Kommissionen skal certificere, at de udgifter, for hvilke der anmodes om refusion, er nøjagtige og opfylder de gældende EU-regler og nationale regler.

Revisionsmyndigheden for et operationelt program er især ansvarlig for at sikre, at der udføres revisioner for at bekræfte, at forvaltnings- og kontrolsystemet for det operationelle program fungerer effektivt, og at revisionerne af aktiviteterne foretages på grundlag af en egnet stikprøve med henblik på at efterprøve de oplyste udgifter.

På det næste niveau varetages revisionen af EU-organer, der undersøger, hvordan de nationale kontrolsystemer overordnet fungerer. Revisioner kan imidlertid ikke erstatte virkningsløse kontroller på første kontrolniveau eller manglende kontrol, før udgiften certificeres, og arbejdet på nationalt plan er derfor vigtigt.

Princippet om kun én revision – tiltro til nationale revisioner

Generaldirektoratet for Regionalpolitik og Bypolitik stillede i perioden 2009-2012 et betydeligt antal ressourcer til rådighed til en revisionsundersøgelse, der skulle vurdere pålideligheden af 41 nationale revisionsmyndigheder med ansvar for revision af mere end 96 % af EFRU-finansieringen.

Når Kommissionen ved, hvor de nationale forvaltnings- og kontrolsystemer er virkningsfulde, kan den målrette sine forholdsvis begrænsede revisionsressourcer mod de områder, hvor behovet er størst.

I denne vurdering blev det konstateret, at omkring 51 programmer, som 15 af disse revisionsmyndigheder har revisionsansvar for, levede op til den krævede standard og dermed kunne gives lav revisionsprioritet. Generaldirektoratet for Regionalpolitik og Bypolitik har fuldt ud gennemført princippet om kun én revision for disse programmer i overensstemmelse med EF-forordninger (artikel 73 i forordning (EF) nr. 1083/2006).

Beslutningen om at have tiltro til revisionsudtalelsen fra den nationale revisionsmyndighed forhindrer ikke Kommissionen i at udføre revisionsarbejde på stedet for disse programmer i fremtiden.

Generaldirektoratets revisionsproces har med al tydelighed ført til betydelige forbedringer i revisionsmyndighedernes arbejde og har dermed mindsket de undersøgte revisionsmyndigheders kontrolrisiko, hvilket også dokumenteres af de reducerede fejlprocenter.

Henstillingerne fra disse revisioner har endvidere krævet, at visse revisionsmyndigheder skal være bedre til at dække særlige kendte risikoområder, f.eks. offentlige indkøb, finansielle instrumenter og statsstøtte.

Kommissionen har givet revisionsmyndighederne specifikke retningslinjer, herunder tematjeklister og rammer for revision (systemrevisioner og finansielle instrumenter), som bidrager til at harmonisere de revisionsmetoder, der anvendes inden for disse risikofyldte områder.

Deling af interne revisionsressourcer

Med henblik på at anvende Kommissionens egne revisionsressourcer bedst muligt samles ekspertisen og erfaringerne fra andre støtteområder, som f.eks. arbejdsløshed og fiskeri (Generaldirektoratet for Beskæftigelse, Sociale Anliggender og Inklusion og Maritime Anliggender og Fiskeri) gennem et tættere samarbejde.

Målet er at skabe større synergier mellem revisionsholdene ved at dele risikovurdering, revisionsplaner og ressourcer. Dette vil resultere i delt revisionsarbejde inden for udvalgte områder.

Hurtig handling – »Interruptions Committee«

Hvis der konstateres problemer, har Kommissionen en lang række progressive foranstaltninger, den kan gennemføre for at beskytte EU-midlerne. Foranstaltningerne strækker sig fra advarselsbreve til betalings suspensioner, og Kommissionen kan om nødvendigt pålægge finansielle korrektioner.

EKSEMPLER PÅ DE SAGER OM SVIG, DER ER FOREKOMMET I STRUKTURFONDENE

- ▶ »Falsk oplysning eller falske dokumenter« – falske eller forfalskede dokumenter eller manglende bilag.
- ▶ »Dobbeltfinansiering« – bevidst anmodning om støtte fra to fonde på samme tid.
- ▶ Interessekonflikt – en ikke-oplyst økonomisk interesse i en aktivitet eller kontrakt.
- ▶ Overtrædelse af reglerne om offentlige indkøb – projekter, der bevidst tildes, selvom de ikke opfylder EU-regler og nationale regler.
- ▶ Aktiviteter, der ikke gennemføres eller afsluttes, eller som ikke gennemføres i overensstemmelse med reglerne.

Disse overvåges ugentligt af den interne »Interruptions Committee« (udvalget for afbrydelser) for spørgsmål vedrørende Generaldirektoratet for Regionalpolitik og Bypolitik. Udvalget er i stand til at handle hurtigt og konsekvent i alle sager, uanset om problemet blev identificeret af Kommissionens eller medlemsstatens revisorer.

Udvalget overvåger igangværende sager, tager sig af problematiske sager og sikrer, at beslutninger vedtages rettidigt. Udvalget yder lige behandling til alle medlemsstater. I 2012 blev 136 programmer berørt af udvalgets afgørelser, idet der blev udstedt 189 advarsler eller betalings suspensioner for disse programmer. Der blev udstedt 66 præsus-pensionsbreve, dvs. at programmerne kun var et skridt fra en formel afgørelse om suspension. Af disse 189 advarsler eller afbrydelser blev 119 sager løst inden udgangen af året. To afgørelser om suspension blev vedtaget i 2012.

Som nævnt tidligere er den stramme linje med brug af afbrydelser en vigtig faktor med hensyn til at reducere fejlprocenten inden for regionalpolitik.

Nye medlemsstater

Det er vigtigt at bibringe nye medlemsstater kompetencer og kapacitet, så de kan gennemføre udgifts- og revisionsaktiviteter. Det er her, der er behov for kapacitetsopbygning, og Kommissionen har, som f.eks. i forbindelse med Kroatiens forestående tiltrædelse, arbejdet tæt sammen med de nationale revisionshold for at gøre dem fuldt fortrolige med processerne.

2014-2020 – et forbedret leveringsystem

I programperioden 2014-2020 ønsker Kommissionen at mindske antallet af involverede myndigheder. Det er blevet foreslået, at medlemsstaterne skal have et endnu større ansvar og en pligt til at gøre rede for, at midlerne anvendes korrekt.

Kommissionen vil fortsat have tiltro til revisionerne fra de nationale myndigheder, der kan fremvise de bedste resultater, og målrette sine egne revisionsaktiviteter mod de nationale myndigheder, der fremviser de dårligste resultater.

Når der konstateres problemer, vil Kommissionen, hvor det er nødvendigt, fortsætte med at afbryde og korrigere betalinger og tilbageholde 10% af de mellemliggende betalinger, indtil der opnås tilfredsstillende sikkerhed via den årlige godkendelse af regnskaberne for programmerne.

Elektronisk dataforvaltning på alle niveauer og en mere udbredt brug af udgiftsforenklinger vil desuden mindske støttemodtagernes administrative byrde og medvirke til at reducere antallet af fejl.

Forebyggelse af svig i forbindelse med samhørighedspolitikken

Det er afgørende, at forvaltningsmyndighederne mindsker risikoen for svig ved at foretage risikovurderinger og ved at gennemføre foranstaltninger til forebyggelse, afsløring og korrektion.

Svig foregår i sagens natur hemmeligt og skjult, og det er derfor muligt, at tilfælde af svig ikke afsløres eller indberettes. Indvirkningen af svig på de samlede udgifter er lille, og de stadigt mere effektive kontrol- og overvågningsforanstaltninger holder det under kontrol. Kommissionen opfordrer medlemsstaterne til at indføre nultolerance over for svig.

I henhold til de gældende bestemmelser er medlemsstaterne forpligtet til hvert kvartal at indberette tilfælde af uregelmæssigheder i forhold til EU-midler på mere end 10 000 EUR til Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig, OLAF, og angive mistanke om tilfælde af svig.

En gang om året skal medlemsstaterne desuden oplyse Kommissionen om de samlede tal for alle korrektioner foretaget i det foregående år, herunder også de tal, der ligger under tærsklen for indberetning til OLAF.

Svigindikatorer

Kommissionen har udarbejdet en række »røde flag«, eller svigindikatorer, som fremhæver de situationer, hvor der er risiko for uregelmæssigheder eller mistanke om svig. Der er anført omkring 20 almindelige og tilbagevendende former for svig. Disse vedrører aftaleprocessen og den offentlige indkøbsproces, omkostninger til arbejdskraft og rådgivningsydelse.

Et eksempel er, at et køb opdeles i segmenter for at undgå de obligatoriske tærskler, der gælder for udbudsprocedurer. Et andet advarselstegn kan være en kontraktansat medarbejder, der har en interesse i en samfinansieret aktivitet, som kan føre til en interessekonflikt.

Risikovurdering

På baggrund af risikovurderinger har OLAF udviklet en metode til vurdering af risikoen for svig. Denne vurdering har gjort det muligt for de nationale myndigheder og OLAF at identificere adskillige tilfælde af mistanke om svig og indlede undersøgelser.

Medlemsstaterne skal støttes i deres indsats for at forebygge og afsløre svig

Fra 2013 vil Kommissionen på frivillig basis stille et særligt egenudviklet datamining-værktøj, ARACHNE, til rådighed for forvaltningsmyndighederne med henblik på at udpege projekter, hvor der kan være en forhøjet risiko for svig. ARACHNE er et risikoscoringsværktøj, der kan gøre projektudvælgelsen og forvaltningskontrollen mere effektiv samt styrke forebyggelsen og afsløringen af svig. Værktøjet vil gradvist blive taget i anvendelse i 2013.

En fælles strategi for bekæmpelse af svig

Aktiviteterne i Kommissionens tjenestegrene for regionalpolitik, beskæftigelse og fiskeri (Generaldirektoratet for Regionalpolitik og Bypolitik, Beskæftigelse, Sociale Anliggender og Inklusion og Maritime Anliggender og Fiskeri) spiller en væsentlig rolle med hensyn til at beskytte EU mod svig og har udarbejdet en fælles strategi til bekæmpelse af svig.

Denne strategi fokuserer på forebyggelse af svig, men tager også fat på andre aspekter i en helhedsorienteret tilgang, der er nødvendig for at bekæmpe svig. Strategien indebærer samling af alle deres ressourcer og en handlingsplan med operationelle foranstaltninger.

Det strategiske mål med den fælles plan er at styrke vurderingen af risikoen for svig og øge bevidstheden om svig, samtidig med at der ydes vejledning og støtte til medlemsstaterne.

Kombinationen af denne analyse og OLAF's egen operationelle erfaring resulterer i værdifulde oplysninger, der hjælper de myndigheder, der er ansvarlige for forvaltning af EU-midlerne, med at forebygge og afsløre svig.

Den anerkender, at den højprofilerede undersøgelse af mulige svighandlinger har en forebyggende virkning i forhold til svindlere. At fratage svindlerne muligheden for at begå svig er den mest omkostningseffektive måde til at mindske virkningen af svig på samfundet.

►YDERLIGERE OPLYSNINGER

Findes på 22 sprog

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/presenta/audit2009/audit2009_da.pdf

► EN BALANCEAKT

KONTROL MED STATSSTØTTE OG REGIONALPOLITIK

Udvikling ved Frankfurt lufthavn, Tyskland.

EU's statsstøtteregler undergår i øjeblikket en omfattende revision. I slutningen af 2013 vil næsten alle regler, retningslinjer og rammer vedrørende statsstøtte blive erstattet af nye regler, der omfatter fælles forenelighedskriterier. Denne proces med modernisering af statsstøtte giver mulighed for yderligere at tilpasse reglerne om statsstøtte og samhørighedspolitik og forenkle reglerne. De nye love skal finde den rette balance mellem Europa 2020-strategien for vækst og beskæftigelse og behovet for at begrænse konkurrenceforvridning.

Samfinansierede projekter er underlagt regler om statsstøtte

Det er et nøgletræk ved EU's regionalpolitik, at medlemsstater og/eller regionale myndigheder vælger de finansieringsprojekter, der fremmer social og økonomisk samhørighed i deres områder. Da EU-finansiering er stillet til rådighed for medlemsstater under delt forvaltning, behandles dette som en national ressource med hensyn til statsstøtte. Som en konsekvens heraf skal samfinansierede projekter overholde regler om statsstøtte.

I forbindelse med udformning af programmer og projekter skal medlemsstaterne holde sig for øje, at gennemførelse er underlagt regler om statsstøtte.

Mål for modernisering af statsstøtte

På baggrund af Europa 2020-strategien for job og vækst er målet med den igangværende proces med modernisering af statsstøtte at fremme veltilrettelagt støtte, der er målrettet mod markedssvigt og mål af fælles europæisk interesse, at koncentrere håndhævelsen heraf om tilfælde med den største indvirkning på det indre marked, at strømline reglerne for statsstøtte og opnå en hurtigere beslutningsproces.

Derfor er det hensigten at gennemføre »fælles principper« for statsstøttes forenelighed i alle regler, retningslinjer og rammer vedrørende statsstøtte. De fælles principper inkluderer kontroller, der sikrer, at:

- ▶ støtten er målrettet mod et fælles mål;
- ▶ der eksisterer et bevist markedssvigt;
- ▶ støtten har en reel incitamentvirkning;
- ▶ den er begrænset til det nødvendige; og
- ▶ det bedst egnede støtteinstrument vælges.

Revisionen af retningslinjerne for regionalstøtte

Alle områder af regler for statsstøtte er relevante for gennemførelsen af regionalpolitik. Det er imidlertid hævet over enhver tvivl, at retningslinjerne for regionalstøtte er af særlig vigtighed, idet de fastlægger de regler, efter hvilke statsstøtte til fremme af økonomisk udvikling i dårligt stillede områder vurderes.

Kommissionens Generaldirektorat for Konkurrence har offentliggjort et første udkast til de nye retningslinjer for regionalstøtte. Det er hensigten, at disse skal vedtages i sommeren 2013. De nye regler forventes at træde i kraft fra 2014.

Udkastet til retningslinjer for regionalstøtte indeholder en række forenklinger af foranstaltninger for samhørighedspolitik sammenlignet med reglerne vedrørende anden regional støtte. Det anerkendes især, at regionale udviklingsstrategier, der er fastlagt inden for rammerne af EU-midler, bidrager til et fælles mål. For regioner, der modtager regional støtte, antages det endvidere, at der eksisterer et markeds-svigt. Udkastet forudsiger ligeledes, at der ikke er behov for yderligere kontroller af, om et støtteinstrument er passende, når støtten/projektet anvendes til gennemførelse af et operationelt program.

Sådan tages der højde for de særlige forhold ved det europæiske territoriale samarbejde

Det europæiske territoriale samarbejde er et af samhørighedspolitikens mål, hvis formål er at styrke grænseoverskridende, tværnationalt og tværregionalt samarbejde. Et af de særlige forhold ved det europæiske territoriale samarbejde er, at partnere fra mindst to lande er involveret – hvilket medfører en række praktiske problemer med at sikre overholdelse af reglerne om statsstøtte.

Det er derfor velkomment, at de foreslåede nye retningslinjer for regionalstøtte forsøger at løse disse problemer ved at fastsætte et fælles støtteloft for projekter. Dette muliggør, at programmer kan fastsætte fælles størrelser for støtte for alle partnere i et projekt med europæisk territorielt samarbejde, inklusive handelsvirksomheder.

Den nye generelle gruppefritagelsesforordning

Revisionen af den generelle gruppefritagelsesforordning er en anden vigtig del af moderniseringen af statsstøtten. Forordningen er et vigtigt værktøj til forenkling af anvendelsen af reglerne om statsstøtte, idet det ikke er nødvendigt at indberette støtte til projekter, for at der kan gives grønt lys til statsstøtte, hvis projektet overholder reglerne i den generelle gruppefritagelsesforordning.

Kommissionens Generaldirektorat for Konkurrence har for nylig offentliggjort et første udkast til den nye gruppefritagelsesforordning. Det er hensigten at vedtage den nye gruppefritagelsesforordning i 2013 eller primo 2014.

En ny ramme for forskning, udvikling og innovation

Rammen for statsstøtte til forskning, udvikling og innovation er meget relevant for at sikre en effektiv gennemførelse af Europa 2020-strategien for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst. Især skal Kommissionens mål vedrørende støtte til strategier for intelligent specialisering, herunder i givet fald centrale støtteteknologier, gennemføres inden for de grænser, der fastsættes i denne ramme. Det er således passende at benytte moderniseringen af statsstøtte til at undersøge effektive midler til implementering af centrale støtteteknologier samt forsknings-, udviklings- og innovationsprojekter.

Kommissionens Generaldirektorat for Konkurrence har offentliggjort et dokument om spørgsmål med betragtninger vedrørende revisionen af rammen for forskning, udvikling og innovation. Et første udkast til den nye ramme forventes at være tilgængeligt i sommeren 2013.

Og hvad med infrastrukturprojekter?

EU-Domstolen har bekræftet, at støtte til opførelse af infrastruktur er underlagt kontrol af statsstøtte, hvis infrastrukturen anvendes til økonomiske formål. Som følge heraf kræves der kontrol af overholdelsen af reglerne om statsstøtte for en lang række infrastrukturprojekter.

Kommissionens tjenestegrene er opmærksomme på, at gennemgangen af infrastrukturprojekter skal strømlines og forenkles. Såkaldte analytiske gitre kan hjælpe forvaltningsmyndighederne med at vurdere, om et infrastrukturprojekt skal indberettes, for at der kan gives grønt lys til statsstøtte. Derudover kan det forventes, at den aktuelle proces med modernisering af statsstøtte yderligere vil begrænse behovet for indberetninger af infrastrukturprojekter og lette vurderingen af statsstøtte.

YDERLIGERE OPLYSNINGER:

Udkast til retningslinjer for regionalstøtte:

http://ec.europa.eu/competition/consultations/2013_regional_aid_guidelines/paper_da.pdf

Udkast til gruppefritagelsesforordning:

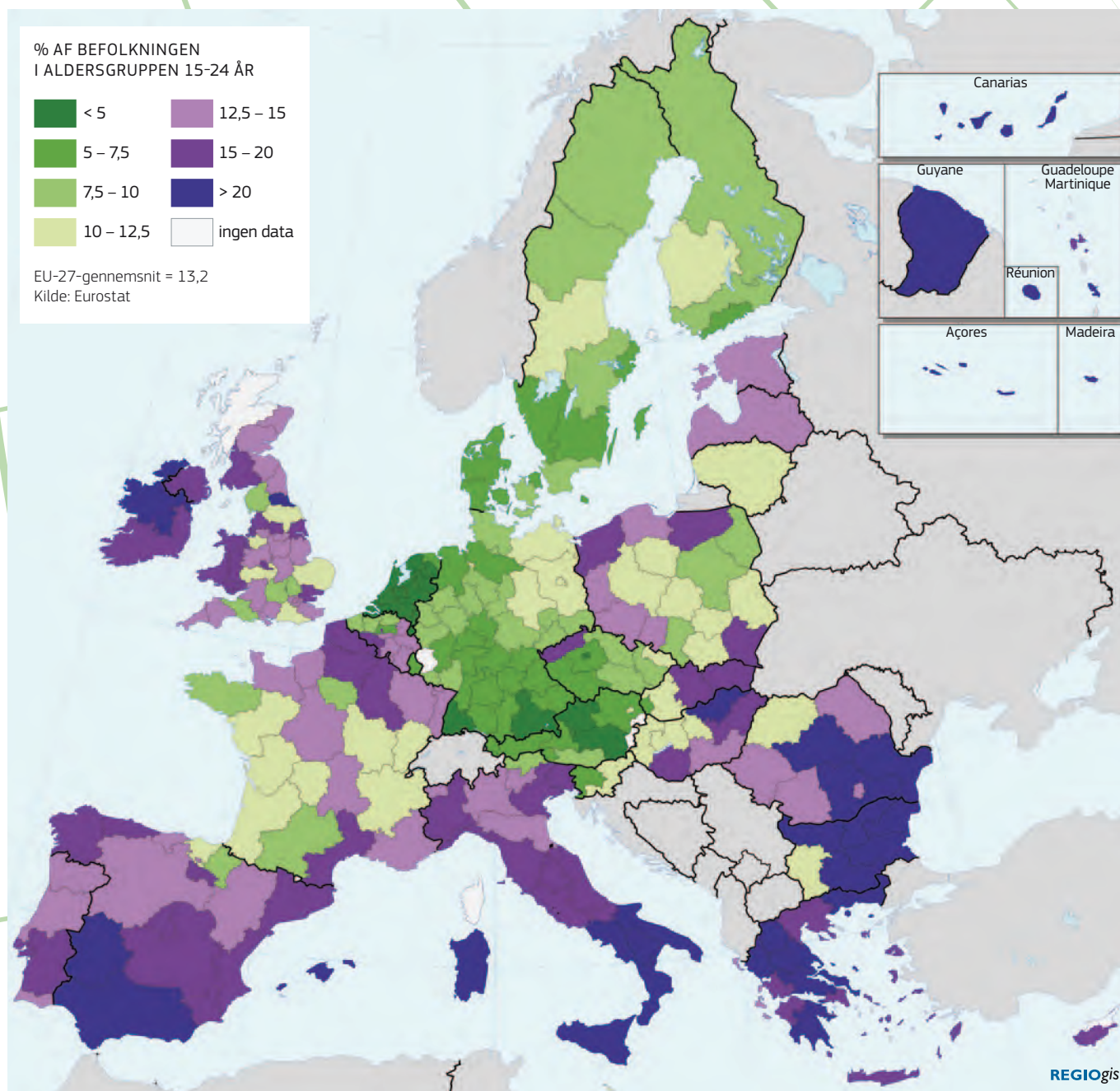
http://ec.europa.eu/competition/consultations/2013_gber/index_en.html

Dokument om spørgsmål vedrørende revisionen af rammen for forskning, udvikling og innovation:

http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/rdi_issues_paper.pdf

»NEET«-RATE 2012

NEET (NOT IN EMPLOYMENT, EDUCATION OR TRAINING)
PERSONER I ALDERSGRUPPEN 15-24 ÅR

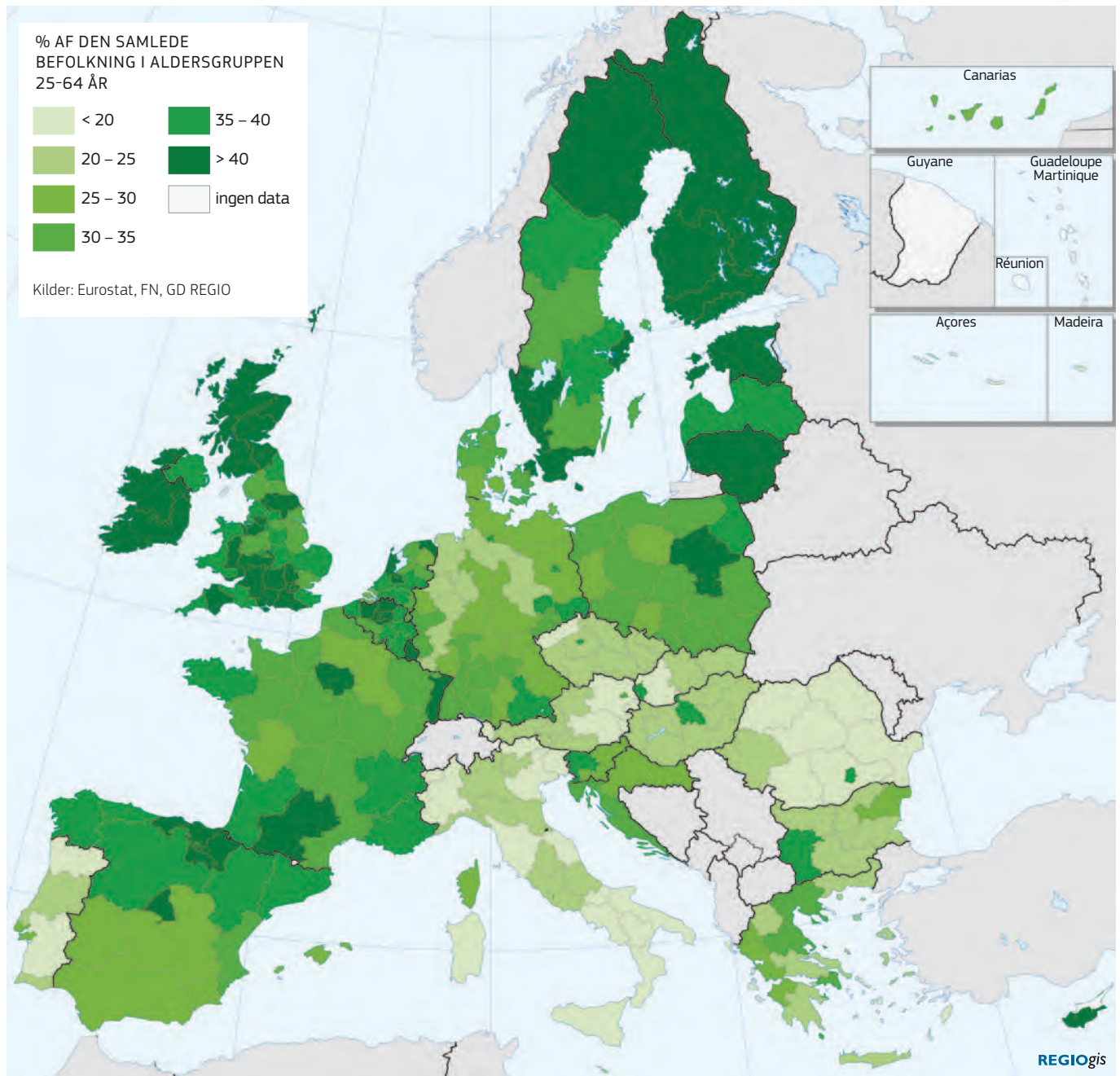

Det er sandsynligt, at denne gruppe har forladt skolen tidligt og ikke har gennemført en videregående uddannelse. Europa 2020-strategien har til formål at reducere antallet af personer, der forlader skolen tidligt, og øge andelen af videreuddannede i 2020. Forskelle i NEET-raten blandt EU-27-regionerne er udtalte – med forskelle på op til 12 gange mellem regioner, der oplever den højeste rate

(36% Severozapaden i Bulgarien) og den laveste NEET-rate (3% Prag, Tjekkiet). De regioner, hvor mindst en ud af fem unge er klassificeret som NEET, findes i Bulgarien og Rumænien samt i det sydlige Italien, sydlige Spanien og Grækenland. Kun 16 ud af de 268 regioner har NEET-rater på under 5%. Disse er hovedsageligt beliggende i Holland, Østrig og Tyskland.

► UDDANNELSESNIVEAU

FORVENTET ANDEL AF BEFOLKNINGEN I ALDERSGRUPPEN 25-64 ÅR, DER HAR EN VIDEREGÅENDE UDDANNELSE, 2020

Det anslås, at denne befolkningsgruppe vokser fra 26% i 2010 til 32% i 2020. I 2020 vil syv regioner have en andel på mere end 50%: Det centrale London, regionerne i Storbritannien, herunder Oxford og Aberdeen, de to regioner, der omgiver Bruxelles, País Vasco i Spanien og Stockholm. Disse regioner vil være særligt attraktive for virksomheder, der søger efter højtuddannet arbejdskraft. I den modsatte ende vil 32 regioner have en andel på under 20% i 2020. Disse

regioner er primært beliggende i Italien, Portugal, Østrig og Rumænien. Hovedstadsregioner har en tendens til at have den højeste andel af personer med en videregående uddannelse, og i nogle lande er forskellen til regionen med den næsthøjeste andel meget stor. I ni lande udgør denne forskel mere end 10 procentpoint. Dette gør hovedstadsregionen meget mere attraktiv for videnintensive virksomheder.

▶ MED DINE EGNE ORD

NATIONALE OG REGIONALE SYN PÅ SAMHØRIGHEDSPOLITIKKEN

Panorama glæder sig til at modtage dine bidrag!

Panorama inviterer i rubrikken »Med dine egne ord« »nøgleforbrugerne« af samhørighedspolitik på nationalt og regionalt plan til at »blive hørt« og give feedback på den europæiske politik i praksis på lokalt plan, hvad enten det drejer sig om nuværende resultater og succeser eller om indblik i forberedelserne til den kommende programmeringsperiode.

Med mere end 270 regioner i de 28 EU-medlemsstater, der hver især har deres egen specifikke økonomiske og kulturelle historie og deres egne behov, er det vigtigt, at politiske beslutningstagere, administratorer og embedsmænd på alle planer er klar over den reelle indvirkning, som samhørighedspolitik har på græsrodsniveau.

I denne udgave præsenterer *Panorama* meninger fra fire medlemsstater og regioner, der har fremsat deres synspunkt med hensyn til samhørighedspolitikken. Moravia-Silesia i Tjekkiet og Flandern i Belgien kigger fremad mod deres planer om implementering af strukturfonde i deres næste programmeringsperiode fra 2014 til 2020, samtidig med at de bygger på deres erfaring fra aktuelle programmer. Sachsen i Tyskland og Sverige præsenterer deres fremgangsmåde med fokus på særligt succesfulde initiativer.

Panorama modtager med glæde dine bidrag, som vi eventuelt vil bruge i fremtidige udgaver:

▶ regio-panorama@ec.europa.eu

▶ TJEKKIET

▶ MORAVIA-SILESIA-REGIONEN SATSER PÅ EN BEDRE INVESTERING I DENS FREMTID

Europæiske investeringer hjælper Moravia-Silesia-regionen i forbindelse med dens grundlæggende socio-økonomiske forandring. I de senere år har regionen undergået en væsentlig industriel omstrukturering, som man stadig kan mærke konsekvenserne af, og regionen leder efter et nyt image. Den økonomiske genopretning bliver fremmet af støtte fra det regionale operationelle program Moravia-Silesia, der investeres effektivt og giver et økonomisk afkast på 11%. I fremtiden vil regionen bruge EU-midlerne på en endnu bedre måde. Programmet Smarter Region er udviklet til at hjælpe regionen på vej.

Regionen er bedst kendt for sine kontraster – de smukke landskaber omkring Jeseníky, Beskydy og Poodří, og det forurenede miljø omkring tidligere miner og stålværker. Fortiden har efterladt både en håndgribelig og uhåndgribelig arv her. Industrielle monumenter står ved siden af forladte industrigrunde, arbejdsløsheden er høj, og dog er en stor del af arbejdskraften højtuddannet og relativt billig. Uddannelse tilvejebringes af universiteter med College of Mining – Ostravas tekniske universitet – i forreste linje.

Støtten fra det regionale operationelle program Moravia-Silesia i perioden 2007-2013 anvendes til at forbedre grundlæggende infrastruktur, tjenesteydelser og samfundslivet. Et eksempel er genopbygningen af et af de mest betydelige

Bygnings- og udviklingsprojekter i det postindustrielle område New Vítkovice i byen Ostrava, Moravia-Silesia.

monumenter og symboler for metropolen Ostrava. Det tidligere industriområde i det nedre område af Vítkovice er nu vært for store kultur- og uddannelsesarrangementer, mens den interaktive Verden af Teknologi gør videnskab og teknologi mere attraktivt for unge mennesker. Det integrerede sikkerhedscenter, der koordinerer aktiviteterne og driften af alle sikkerheds- og rekningsenheder i regionen, er en unik regional investering.

I dag er regionalrådet for Moravia-Silesia, der træffer beslutninger vedrørende projektstøtte, ikke bange for at gå i gang med innovative aktiviteter. Det var den første instans i Tjekkiet, der implementerede instrumentet Jessica. Det var også den første tjekkiske organisation, der opnåede guldniveauet i den internationalt anerkendte standard, Investors in People. Regionen har modtaget European Public Sector-prisen for sin systematiske fremgangsmåde og indførelse af god forretningspraksis i den offentlige sektor.

I den kommende programmeringsperiode har organisationen til hensigt at bygge på den erfaring og viden, den har opnået i den nuværende periode. Til dette formål har regionen udviklet programmet Smarter Region: Moravia-Silesia 2020. Formålet med programmet er, i samarbejde med regionale partnere, at bane vej for effektiv implementering af europæisk støtte rettet mod både regionale behov og nationale og europæiske mål.

Hensigten med Smarter Region er at forberede regionen i tide og samtidig godt på fremtidig effektiv brug af strukturfondene fra 2014, hvilket vil være et væsentligt bidrag til at øge regionens konkurrencedygtighed. Programmet er baseret på tre grundpiller. Formålet med den første grundpille er at forberede befolkningen professionelt ved hjælp af konferencer, seminarer og uddannelse. I den anden grundpille er nye pilotinstrumenter til samhørighedspolitik for Moravia-Silesia-regionen under udarbejdelse. Regionsrådet udarbejder – i tæt samarbejde med byen Ostrava og regionens største byer – en integreret territorial investering for byområdet Ostrava. Samtidig udarbejder Moravia-Silesia-regionen og sammen slutningen for udviklingen af Moravia-Silesia-regionen en fælles handlingsplan eller en integreret strategi for forøgelse af beskæftigelsen og uddannelsen blandt lokalbefolkningen.

Det bør skabe en ny, resultatorienteret fælles handlingsplan, som er fuldt ud i tråd med europæiske lovforslag. Den tredje grundpille har til formål at verificere og understøtte absorptionskapaciteten for vigtige regionale interessenter og små potentielle støttemodtagere, så de er forberedt på den kommende programmeringsperiode 2014-2020.

Alle disse aktiviteter er også blevet diskuteret og koordineret på nationalt plan, f.eks. ved konstruktive rundborde diskussioner med repræsentanter for fremtidige nationale forvaltningsmyndigheder, og de første resultater skal bruges til at kortlægge regionens absorptionskapacitet og ansøgernes parathed for den kommende programmeringsperiode.

I fremtiden vil Moravian-Silesian-regionen være et godt sted at bo. Den investerer i de betingelser, der er nødvendige for nye investeringer i infrastruktur og kvaliteten af de tjenester, der tilbydes. Den har også etableret sig som et område med kultur- og fritidsaktiviteter. Nogle begivenheder såsom musikfestivalerne Colours of Ostrava og Ostrava Days, den prestigefyldte Golden Spike-atletikkonkurrence og verdensmesterskabet i ishockey i 2015 er berømte ud over regionens grænser. Lokalbefolkningen og turister bliver også tiltrukket af det smukke landskab, de mange spacentre og de nybyggede cykelstier.

Daniel Konczynski

*Analytiker, forvaltningsmyndigheden for det regionale operationelle program Moravia-Silesia
Regionalrådet for samhørighedsregionen Moravia Silesia*

YDERLIGERE OPLYSNINGER:

<http://www.rr-moravskoslezsko.eu>

<http://www.smarterregion.com>

▶ BELGIEN

▶ EU INVESTERER – FLANDERN VOKSER...

Under dette motto lancerede Flandern sit mål 2-program for 2007-2013. Budgettet på 201 mio. EUR blev fordelt på fire prioriterede områder: innovation, iværksætteri, forbedring af det økonomiske miljø og bæredygtig byudvikling. Ved programmets afslutning er der ydet støtte til mere end 450 projekter, hvilket har skabt eller bevaret over 9800 job. Støtte fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) skabte også yderligere finansiel gearing af mere end 375 mio. EUR på flamsk regionalt, lokalt og privat niveau.

På grund af den forventede tematiske koncentration af mål vil programmet for 2014-2020 i et vist omfang ligne det nuværende program og skabe en vis kontinuitet. De fire valgte prioriterede områder for det nye program er innovation, iværksætteri, overgangen til lavemissionsøkonomi og bæredygtig byudvikling. Additionalitet og komplementaritet er de vigtigste principper i forberedelsen og gennemførelsen af det nye program. Herigennem vil EFRU hjælpe Flandern med at blive en mere innovativ, bæredygtig og inklusiv region i 2020.

Det vigtigste prioriterede område, innovation, styres af forudsætningen intelligent specialisering. Flandern-regionen bruges ofte som et casestudie, hvor en udviklingsproces omkring emnet innovation allerede er opstået med programmerne »Flanders in Action« og »Pact 2020«. I den nye programperiode vil Flandern investere i de huller, der eksisterer inden for området innovation, og som ikke behandles i flamsk politik eller flamske instrumenter.

I den aktuelle periode 2007-2013 har mere end 2700 SMV'er været involveret i projekter støttet af EFRU. Dette har været vigtigt for det aktuelle program, og iværksætteri vil forblive et vigtigt prioriteret område for Flandern med fokus på tilskyndelse til iværksætteri og vækst og internationalisering af SMV'er.

Foranstaltninger til at stimulere overgangen til lavemissionsøkonomi vil supplere de forskellige eksisterende initiativer i en flamsk region og på lokalt niveau. Der vil være fokus på de største sektorer, der er ansvarlige for udledning af drivhusgasser, nemlig boligsektoren og transportsektoren. Der vil også blive lagt særlig vægt på SMV'er for at tilskynde dem inden for energieffektivitet og vedvarende energi.

EU investerer – Flandern vokser den nyligt udsendte bog om EU-støttede projekter.

I lyset af den kraftige urbanisering i Flandern fortsætter indsatsen inden for bæredygtig byudvikling. Inden for det prioriterede område byudvikling vil Flandern igen samarbejde med 13 større byer om forskellige emner, der er vigtige for trivsel i byerne. Der lægges vægt på tilpasning til klimaændringer, beskyttelse af boligmiljøet og genoplivelse af fattige boligkvarterer.

Werner Van den Stockt

Leder af forvaltningsmyndigheden for EFRU-programmet Flandern 2007-2013
Afdelingen for europæisk økonomi, erhvervs politik i Flandern, den flamske regering

▶ YDERLIGERE OPLYSNINGER:

<http://www.agentschapondernemen.be/themas/erdf-flanders>

▶TYSKLAND

▶SACHSEN FORTSÆTTER SIN FOKUS PÅ INNOVATION, VÆKST OG BESKÆFTIGELSE, 2014-2020

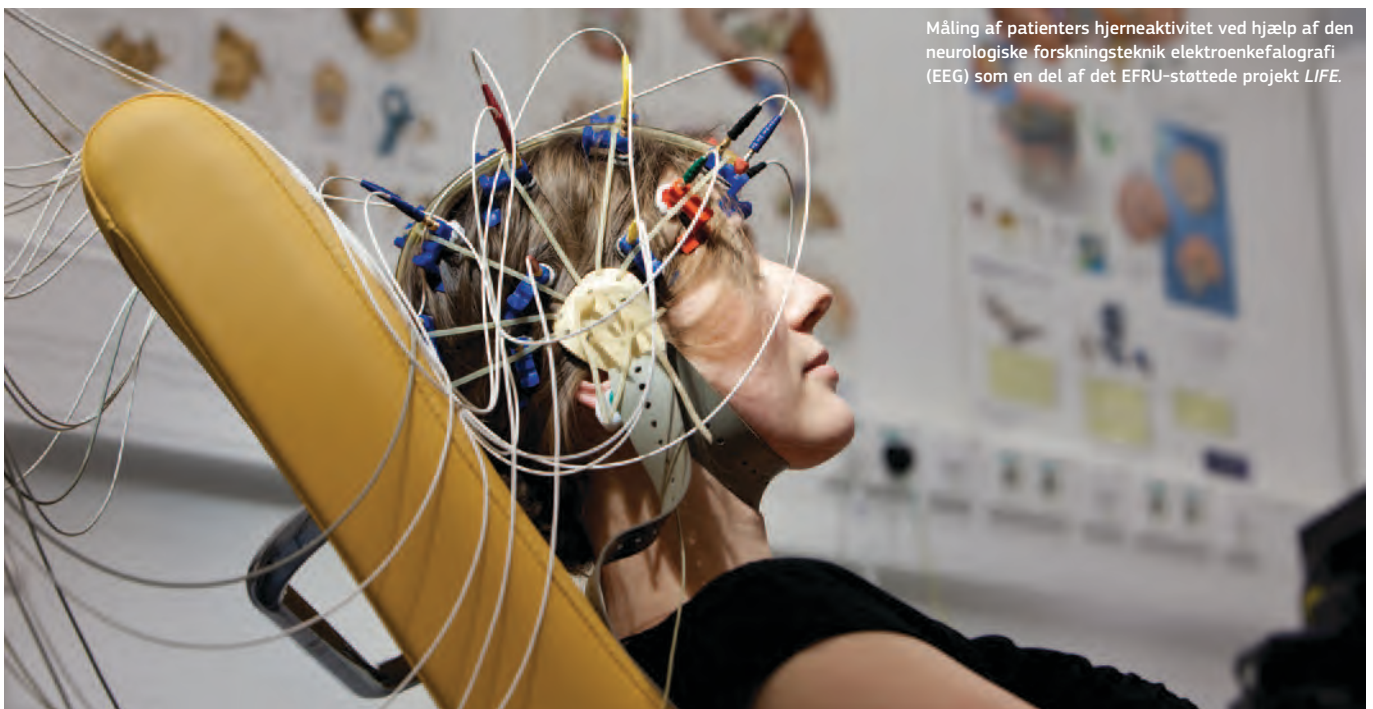
Sachsen er en stat, hvor tingene har udviklet sig særligt positivt siden den fredelige revolution i 1989 – på trods af et svært udgangspunkt. I dag nyder Fristaten Sachsen godt af et enestående rygte som en industriel stat, der er hjemsted for innovative virksomheder og vækstområder såsom mikro- og nanoteknologi, bioteknologi og udvikling af nye materialer og ren teknologi.

Sachsen er ingeniørernes stat. Her er innovation med stort »I«. Sachsen kan takke sin forskerånd og en udtalt iværksætterånd for en sund tilstand på trods af alle de strukturelle problemer, vi stadig står overfor. Sachsen har anvendt sin økonomiske politik til at styrke denne ånd gennem en lang række incitamenter og støtteordninger, og det har betydet fokus på bæredygtig fremme af konkurrencedygtighed og beskæftigelse.

Støtten fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) er i et stort omfang blevet brugt i denne proces. I tilskudsperioden 2007-2013 har Fristaten Sachsen en EFRU-støtte på 3,1 mia. EUR til rådighed. Staten har anvendt denne støtte til at investere i innovation, økonomi, infrastruktur, uddannelse og miljø. Der har været lagt stor vægt på at styrke Sachsen som forskningscenter. Alene i tilskudsperioden 2007-2013 investerer Sachsen mere end 1 mia. EUR af støtten fra EFRU i at understøtte innovation, videnskab og forskning.

Videnskabelige instanser og virksomheder drager nytte af dette i lige målestok, idet forskningsprojekter og teknologi-overførsel fremmes, og risikovillig kapital stilles til rådighed for teknologivirksomheder. Mangfoldigheden af forskningsinstitutioner og kompleksiteten af sådanne institutioner og af universiteter, der etableres i Sachsen, viser, hvordan innovationen er stigende her. Der gives vigtig støtte fra EFRU til fem projekter kendt som »statslige initiativer i topklasse«. Et af disse initiativer i topklasse er »Life«.

»Life« er et stort sundhedsstudie, der undersøger, hvordan livsstilssygdomme opstår. Formålet med studiet er at fastslå, hvorfor mange mennesker lider af sådanne sygdomme, mens andre ikke gør. Mere end 150 forskeres arbejde satte fokus på sygdomme i hjertekredsløbssystemet, konsekvenserne af fedme, allergier, diabetes, demens og depression. Mellem 2009 og medio 2014 bliver 26.500 raske og syge deltagere, børn og voksne, undersøgt og udspurgt inden for projektets omfang ved hjælp af de nyeste kliniske og bioanalytiske metoder. I deres arbejde har forskerne ikke kun lagt vægt på deltageres genetiske anlæg, men også deres livsstil og forskellige miljømæssige faktorer. Målet er at finde ud af, hvordan disse faktorer interagerer og afstedkommer livsstilssygdomme. Projektet støttes med ca. 38 mio. EUR, hvoraf ca. 24,2 mio. EUR kommer fra EFRU.

Måling af patienters hjerneaktivitet ved hjælp af den neurologiske forskningsteknik elektroencefalografi (EEG) som en del af det EFRU-støttede projekt LIFE.

Med støtte fra EU har Fristaten Sachsen med succes udviklet sin økonomi, infrastruktur, uddannelse og forskning gennem de seneste 20 år. På trods af dette er der stadig lang vej igen, før vi kan lukke hullet til andre EU-medlemsstater. Derfor fokuserer vi på, at Sachsen har en sund budgetpolitik uden ny gæld, på bæredygtige investeringer og på EU-støtte for perioden 2014-2020.

Sachsens fremtidige udfordringer afspejles i nøgletemaerne for Europa 2020-strategien: globalisering, klimaændringer, energisikkerhed og især demografiske ændringer. Ved hjælp af fortsat støtte fra EU vil et succesfuldt »Sachsen 2020« fokusere på bæredygtig opretholdelse af lokal konkurrencedygtighed og styrke iværksætter, herunder infrastrukturkvaliteter, udvidelse af sin innovationeven inden for økonomien, universiteter, administration og samfund,

udvikling af potentialet for uddannet arbejdskraft, sikring af en sikker og prismæssigt overkommelig energiforsyning og tilbyde uddannelse på grundlag af lige muligheder. Dette mål danner grundlag for det strategiske koncept, i henhold til hvilket det operationelle program for 2014-2020 inden for EFRU vil blive udviklet.

EFRU-forvaltningsmyndighed

Ministeriet for økonomi, arbejdsmarkedsanliggender og transport i Sachsen

► YDERLIGERE OPLYSNINGER

<http://life.uni-leipzig.de/>

► SVERIGE

► KOMMERCIALISERING AF FORSKNINGS- OG INNOVATIONSRESULTATERNE

Giraffe er en robot, der er til stede via et tv, og som hjælper ældre med deres kontakt til omverdenen. Den er udviklet under Robotdalen-projektet, der modtager støtte fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og andre instanser. Giraffe, der er solgt til syv forskellige EU-lande, er et eksempel på resultaterne inden for innovation og forskning, der også strækker sig til produktion.

Kommersialisering af forsknings- og innovationsresultaterne og at få dem til at nå ud på markedet er en af de udfordringer, Sverige står overfor i den næste programmeringsperiode. Det er en af konklusionerne i konsekvensanalysen af de otte regionale strukturfondsprogrammer i Sverige i perioden 2007-2013, der blev præsenteret for nylig.

Mange projekter har selvklart allerede opnået dette i den nuværende periode, og Robotdalen er et godt eksempel. Projektets mission er at muliggøre kommerciel succes for nye ideer og forskning inden for robotteknik og automatisering med fokus på løsninger til industrien, tunge køretøjer og sundhedssektoren.

Sundhedsrobotter vil blive stadig vigtigere med en aldrende befolkning, hvilket er en udfordring i Sverige og i mange andre EU-lande. Her kan Giraffe-robotten, der kan fjernbetjenes via

en almindelig pc, være til hjælp. Den ruller omkring og har en videoskærm som »ansigt«. Dette giver mulighed for, at f.eks. hjemmehjælpen kan foretage hyppigere besøg, uden at de skal ud til patienten hver gang.

Otte regionale programmer

Robotdalen-projektet kører under Øst-/Midtsverige-programmet, som er ét ud af otte regionale strukturfondsprogrammer for regional konkurrencedygtighed og beskæftigelse i Sverige. Alle otte programmer administreres af én myndighed, det svenske Tillväxtverket, og har en fælles supportfunktion.

Den svenske regering har besluttet at opretholde den samme geografiske underinddeling og administration af regionale strukturfondsprogrammer i den kommende programmeringsperiode. Forvaltningen har vist sig at være effektiv med lave administrationsomkostninger, samtidig med at modtagerne i hele Sverige har et enkelt og klart billede af betingelserne for tildeling af støtte.

Forberedelserne til programmeringsperioden 2014-2020 har været i gang siden starten af 2012, både på nationalt og regionalt plan. De regionale strukturfondsprogrammer udarbejdes i et bredt partnerskab, der omfatter repræsentanter for

Giraffe testes i private hjem i byen Västerås.

den offentlige sektor på lokalt og regional plan, erhvervslivet og den akademiske verden. I henhold til et direktiv fra regeringen vil programmerne fokusere på forskning og innovation, grøn økonomi og iværksætteri.

Styrkelse af grøn økonomi

I Nord- og Midtsverige er der f.eks. intense bestræbelser i gang for at udarbejde et program med Maria Gelin Axelsson fra Region Gävleborg som koordinator på dette arbejde. Hun forudser nogle ændringer i prioriteterne i den kommende periode.

»Hovedvægten er på grøn økonomi«, siger hun. Europa 2020-strategien for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst gennemsyrrer de foreslåede tematiske områder for struktur-fondene. Der er en klar forbindelse mellem beskæftigelse og vækst gennem udviklingen af lavemissionsøkonomi samt innovation, informationsteknologi, iværksætteri og investering i kvalifikationer.

Maria Gelin Axelsson mener imidlertid, at der lægges for lidt vægt på transportsystemer og it-infrastruktur, som er prioriterede områder for regionale udviklingsområder i Nord- og Midtsverige.

»Men dette kan meget vel i stedet ske gennem andre finansieringsmuligheder end strukturfonde«, siger hun.

Forenkling og koordinering

Den svenske regering har prioriteret at gøre projektledelse nemmere i den kommende programmeringsperiode. Derfor inkluderer mandatet til det svenske Tillväxtverket og Swedish ESF Council, der er forvaltningsmyndighed for Den Europæiske Socialfond, at foreslå foranstaltninger til forenkling og koordinering ved gennemførelsen af programmerne.

Forvaltningsmyndighed

Tillväxtverket – The Swedish Agency for Economic and Regional Growth

►YDERLIGERE OPLYSNINGER:

www.tillvaxtverket.se

► KALENDER

21. SEPTEMBER 2013

_ fælleseuropæisk

European Cooperation Day

7.-10. OKTOBER 2013

_ Bruxelles (BE)

OPEN DAYS 2013

28.-29. OKTOBER 2013

_ Bukarest (RO)

Det andet årlige forum
vedrørende EU's strategi
for Donauområdet

8. NOVEMBER 2013

_ Bruxelles (BE)

Regioner som motorer
for ny vækst via intelligent
specialisering

9.-10. DECEMBER 2013

_ Bruxelles (BE)

Konferencen »Telling the
story« (At fortælle historien)

31. MARTS 2014

_ Bruxelles (BE)

RegioStars

Flere oplysninger om disse arrangementer i afsnittet
Kalender på Inforegio-webstedet:

[http://ec.europa.eu/regional_policy/
conferences/agenda/index_da.cfm](http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_da.cfm)

Vi vil gerne høre
om samhørighedspolitiske resultater
i din region, fremhævelse af resultater
og håndgribelige fordele for borgerne
og dit syn på forberedelserne til næste
programmeringsperiode.

Udvalgte bidrag vil blive medtaget
i næste udgave af *Panorama*-magasinet.
Send dine bidrag
(maks. 600-700 ord) til:

regio-panorama@ec.europa.eu

**BLIV
HØRT**

■ Publikationskontoret

Europa-kommissionen, generaldirektoratet for Regionalpolitik
og Bypolitik Kommunikation – Ana-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1, B-1160 Bruxelles
E-post: regio-panorama@ec.europa.eu
Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_da.cfm

